

Κεφ. α'.

10. 20. 27.
11. Γεν.
12. 26.
13. 26.
14. 5.
15. 41.
16. 41.
17. 21.
18. 22.
19. 18.
20. 18.
21. κεφ.
22. 22.
23. 31.
24. 6.
25. Πράξ.
26. 14.
27. 26.
28. 28.
29. 2.
30. 2.
31. 15.
32.

32 ψηλαφήσατέ με και ιδέτε· διότι πνεῦμα σάρκα και ὄστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. 40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας.
41 Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς και ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτούς, 34 Ἐχετέ τι φαγώσιμον ἐνταῦθα; 42 Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, και ἀπὸ κηρήθραν μέλιτος. 43 Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.
44 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, 36 Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἔτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως και προφήταις και ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
45 37 Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς. 46 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, 38 Οὕτως εἶναι γεγραμμένον, και οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, και νὰ ἀναστῆθῆ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 και νὰ κηρυχθῆ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια

39 και ἄφεσις ἁμαρτιῶν 40 εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 48 41 Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων. 49 Καὶ ἰδοὺ, 42 ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδυθῆτε δυναμὶν ἐξ ὕψους.
50 Καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἕξω 43 ἕως εἰς Βηθανίαν· και ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. 51 44 Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτούς, ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, και ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.
52 45 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. 53 Καὶ ἦσαν διαπαντός 46 ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες και εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.
Πράξ. α'. 8, 22 : β'. 32 : γ'. 15. 42 Ἡσα. μδ'. 3. Ἰωήλ β'. 28. Ἰωάν. ιδ'. 16, 26 : ιε'. 26 : ις'. 7. Πράξ. α'. 4 : β'. 1, κ.τ.λ. 43 Πράξ. α'. 12. 44 Βασ. Β'. β'. 11. Μάρκ. ις'. 19. Ἰωάν. κ'. 17. Πράξ. α'. 9. Ἐφεσ. δ'. 8. 45 Ματθ. κη'. 9, 17. Πράξ. β'. 46 : ε'. 42.

39 Δαν. θ'. 24.
Πράξ. ιγ'. 38, 46.
Ἰωάν. Α'. β'. 12.
40 Γεν. ιβ'. 3.
Ψαλ. κβ'. 27.
Ἡσα. μθ'. 6, 22.
Ἰερ. λα'. 34.
Ἦση. β'. 23. Μιχ. δ'. 2.
Μαλ. α'. 11.
41 Ἰωάν. ιε'. 27.
42 Ἡσα. μδ'. 3.
Ἰωήλ β'. 28. Ἰωάν. ιδ'. 16, 26 : ιε'. 26 : ις'. 7.
Πράξ. α'. 4 : β'. 1, κ.τ.λ. 43 Πράξ. α'. 12.
44 Βασ. Β'. β'. 11. Μάρκ. ις'. 19. Ἰωάν. κ'. 17.
Πράξ. α'. 9. Ἐφεσ. δ'. 8. 45 Ματθ. κη'. 9, 17.
Πράξ. β'. 46 : ε'. 42.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

[ΚΕΦ. Α']

1. Παρ. η'. 21, 23. κ.τ.λ. Κολ. α'. 17. Ἰωάν. Α'. α'. 1. Αποκ. α'. 2 : ιθ'. 13. 1. Παρ. η'. 30. κεφ. ιγ'. 5. Ἰωάν. Α'. α'. 2. Φιλίπ. β'. 6. Ψαλ. λγ'. 6. Ἐβρ. α'. 2. Αποκ. δ'. 11. κεφ. γ'. 19. γ'. 2. εἰχ. 33.

1 ἘΝ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, και ὁ Λόγος ἦτο 2 παρὰ τῷ Θεῷ, 3 και Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος. 2 4 Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. 3 5 Πάντα δι' αὐτοῦ ἔγειναν· και χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγεινεν οὐδὲ ἐν τῷ ὁποίῳ ἔγεινεν. 4 6 Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, 7 και ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 8 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, και ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.
6 Ὑπῆρξεν 9 ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης. 7 10 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ. 8 Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.
9 11 Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 12 Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, και 12 ὁ κόσμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ· και ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν. 11 13 Εἰς τὰ ἴδια 13 ἦλθε, και οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν. 12 14 Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γένωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· 13 15 οἵτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
14 16 Καὶ ὁ Λόγος 17 ἔγεινε σὰρξ,

στεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ. 8 Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.
9 11 Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 12 Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, και 12 ὁ κόσμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ· και ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν. 11 13 Εἰς τὰ ἴδια 13 ἦλθε, και οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν. 12 14 Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γένωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· 13 15 οἵτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
14 16 Καὶ ὁ Λόγος 17 ἔγεινε σὰρξ,

11 Ἡσα. μθ'. 6. εἰχ. 4. Ἰωάν. Α'. β'. 8. 12 εἰχ. 3. Ἐβρ. α'. 2 : ια'. 3. 13 Λουκ. ιθ'. 14. Πράξ. γ'. 26 : ιγ'. 46. 14 Ἡσα. νς'. 5. Ῥωμ. η'. 15.
Γαλ. γ'. 26. Πέτρ. Β'. α'. 4. Ἰωάν. Α'. γ'. 1. 15 κεφ. γ'. 5. Ἰακ. α'. 18. Πέτρ. Α'. α'. 23. 16 Ματθ. α'. 16, 20. Λουκ. α'. 31, 35 : β'. 7. Τιμ. Α'. γ'. 16. 17 Ῥωμ. α'. 3. Γαλ. δ'. 4.

18 Ἐβρ. β'. 11, 14, 16, 17. 19 Ἡσα. μ'. 5. 20 Ματθ. ιζ'. 2. κεφ. β'. 11: ια'. 40. Πέτρ. Β'. α'. 17. 21 Κολ. α'. 19: β'. 3, 9. 22 εἰχ. 32. κεφ. γ'. 22: ε'. 33. 23 Ματθ. γ'. 11. Μάρκ. α'. 7. Λουκ. γ'. 16. εἰχ. 27, 30. κεφ. γ'. 31. 24 κεφ. η'. 58. Κολ. α'. 17. 25 κεφ. γ'. 34. Ἐφεσ. α'. 6, 7, 8. Κολ. α'. 19: β'. 9, 10. 26 Ἐξοδ. κ'. 1, κ.τ.λ. Δευτ. δ'. 44: ε'. 1: λγ'. 4. 27 Ρωμ. γ'. 24: ε'. 21: ε'. 14. 28 κεφ. η'. 32: ιδ'. 6. 29 Ἐξοδ. λγ'. 20. Δευτ. δ'. 12. Ματθ. ια'. 27. Λουκ. ι'. 22. κεφ. ε'. 46. Τιμ. Α'. α'. 17: ε'. 16. Ἰωάν. Α'. δ'. 12, 30. 30 εἰχ. 14. κεφ. γ'. 16, 18. Ἰωάν. Α'. δ'. 9. 31 Λουκ. γ'. 15. κεφ. γ'. 28. Πράξ. ιγ'. 25. 32 Μαλ. δ'. 5. Ματθ. ιζ'. 10. 33 Δευτ. ιη'. 15, 18. 34 Ματθ. γ'. 3. Μάρκ. α'. 3. Λουκ. γ'. 4. κεφ. γ'. 28. 35 Ἡσα. μ'. 3. 36 Ματθ. γ'. 11. 37 Μαλ. γ'. 1. 38 εἰχ. 15, 20. Πράξ. ιθ'. 4. 39 Κριτ. ζ'. 24. κεφ. ι'. 40.

18 και κατώκησε μεταξὺ ἡμῶν, (19 και εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) 20 πληρῆς χάριτος και ἀληθείας.

15 21 Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, και ἐφώναξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, 22 Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, 23 διότι ἦτο πρότερός μου.

16 Και 24 πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, και χάριν ἀντὶ χάριτος. 17 Διότι και 25 ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως. 26 Ἡ δὲ χάρις 27 και ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 28 Οὐδεὶς εἶδε ποτε τὸν Θεόν. 29 Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐφάνερωσεν αὐτόν.

19 ΚΑΙ αὕτη εἶναι 30 ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς και Λευῖτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι; 20 31 Και ὠμολόγησε, και δὲν ἠρνήθη και ὠμολόγησεν, Ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός. 21 Και ἠρώτησαν αὐτόν, Τί λοιπόν; 32 Ἡλίας εἶσαι σύ; και λέγει, Δὲν εἶμαι. 33 Ὁ προφήτης εἶσαι σύ; και ἀπεκρίθη, Οὐχί. 22 Εἶπον λοιπόν πρὸς αὐτόν, Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀπόκρισιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;

23 Ἀπεκρίθη, 34 Ἐγὼ εἶμαι ὡς φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, 35 καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

24 Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. 25 και ἠρώτησαν αὐτόν, και εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπόν βαπτίζεις, ἐὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ἡλίας, οὔτε ὁ προφήτης;

26 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης, λέγων, 26 Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι. 27 ἐν μέσῳ δὲ ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε. 27 32 αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου· τοῦ ὁποῖου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τοῦ υποδήματος αὐτοῦ.

28 Ταῦτα ἔγειναν 32 ἐν Βηθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, και

λέγει, 40 Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, 41 ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 42 Οὗτος εἶναι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου. 31 Και ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, 43 διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

32 Και 44 ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, και ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 Και ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ νὰ βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοι εἶπεν, Εἰς ὄντινα ἴδης τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον και μένον ἐπ' αὐτόν, 45 οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. 34 Και ἐγὼ εἶδον και ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἵστατο ὁ Ἰωάννης, και δυο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 36 και ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα, λέγει, 46 Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

37 Και ἤκουσαν αὐτόν οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντα, και ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. 38 Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς και ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί ζητεῖτε; 39 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, (τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις;

40 Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐλθετε και ἴδετε. Ἦλθον και εἶδον ποῦ μένει και ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη. 41 ἮΤΟ 47 Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, και ἠκολούθησαν αὐτόν. 42 Οὗτος πρῶτος εὕρισκε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Σίμωνα, και λέγει πρὸς αὐτόν, Εὕρηκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ ὁποῖον μεθρημευόμενον εἶναι ὁ Χριστός. 43 Και ἔφερεν αὐτόν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάν· 48 σὺ θέλεις ὀνομασθῆ Κηφᾶς, τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· και εὕρισκε τὸν Φίλιππον, και λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι.

45 Ἦτο δὲ 46 ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου και Πέτρου. 46 Εὕρισκε Φίλιππον 47 τὸν Ναθαναὴλ, και λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἔγραψεν 48 ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ και 49 οἱ προφῆται, εὕρηκαμεν, Μιχ. ε'. 2. Ζαχ. σ'. 12: θ'. 9. Ἰδὲ και Λουκ. κδ'. 27.

40 Ἐξοδ. ιβ'. 3. Ἡσα. νγ'. 7. εἰχ. 36. Πράξ. η'. 32. Πέτρ. Α'. α'. 19. Ἀποκ. ε'. 6, κ.τ.λ. 41 Ἡσα. νγ'. 11. Κορ. Α'. ιε'. 3. Γαλ. α'. 4. Ἐβρ. α'. 3: β'. 17: θ'. 28. Πέτρ. Α'. β'. 24: γ'. 18. Ἰωάν. Α'. β'. 2: γ'. 5: δ'. 10. Ἀποκ. α'. 5. 42 εἰχ. 15, 27. 43 Μαλ. γ'. 1. Ματθ. γ'. 6. Λουκ. α'. 17, 76, 77: γ'. 3, 4. 44 Ματθ. γ'. 16. Μάρκ. α'. 10. Λουκ. γ'. 22. κεφ. ε'. 32. 45 Ματθ. γ'. 11. Πράξ. α'. 5: β'. 4: ι'. 44: ιθ'. 6. 46 εἰχ. 29. 47 Ματθ. δ'. 18. 48 Ματθ. ιε'. 18. 49 κεφ. ιβ'. 21. 50 κεφ. κα'. 2. 51 Γεν. γ'. 15: μθ'. 10. Δευτ. ιη'. 18. Ἰδὲ και Λουκ. κδ'. 27. 52 Ἡσα. δ'. 2: ζ'. 14: θ'. 6: νγ'. 2. 53 27.

11 Ματθ.
 β'. 23.
 Λουκ. β'.
 4.
 11 κεφ. ζ'.
 11, 42, 52.
 11 Ψαλ.
 11 β'. 2:
 11 γ'. 1.
 11 κεφ. η'.
 11 39.
 11 Ρωμ.
 β'. 28,
 11 19: θ'. 6.
 11 Ματθ.
 11 β'. 33.
 11 Ματθ.
 κα'. 5:
 11 γ'. 11,
 11 42.
 11 κεφ.
 11 η'. 37:
 11 β'. 3:
 11 Γεν.
 11 47: 12.
 11 Ματθ. δ'.
 11 11.
 11 Λουκ.
 β'. 9, 13:
 11 κδ'. 43:
 11 κδ'. 4.
 11 Πράξ. α'.
 11 10.
 11 11 Ιησ. ιθ'.
 11 28.
 11 Σαμ. β'.
 11 α'. 10:
 11 β'. 22.
 11 κεφ. ιθ'.
 11 26.
 11 κεφ. ζ'.
 11 6.
 11 Μάρκ.
 11 γ'. 3.
 11 κεφ. δ'.
 11 46.

Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ
 47 ²³ Ναζαρέτ.
 47 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ,
 48 Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ προέλθῃ τι
 ἀγαθόν;
 49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Ἔρχου
 καὶ ἰδέ.
 50 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ
 ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ
 αὐτοῦ, Ἰδοὺ ὁ ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς
 τὸν ὅποιον δόλος δὲν ὑπάρχει.
 51 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ,
 Πόθεν με γινώσκεις;
 52 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτὸν, Πρὶν ὁ Φίλιππος σε φωνάξῃ,
 ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἶδόν σε.
 53 Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ καὶ λέγει
 πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ⁵⁴ σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς
 τοῦ Θεοῦ, ⁵⁵ σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ
 Ἰσραὴλ.
 56 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτὸν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον, Εἶδόν σε
 ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγα-
 λήτερα τούτων θέλεις ἰδεῖ. 57 Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς
 σὰς λέγω, ⁵⁸ Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ
 τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς ἀγγέ-
 λους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ κατα-
 βαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.
 [ΚΕΦ. Β.] Καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν
 ἔγεινε γάμος ¹ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας·
 καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. 2
 Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.
 3 Καὶ ἐπειδὴ ἔλειψεν ὁ οἶνος, λέγει
 ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον
 δὲν ἔχουσι.
 4 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, ² Τί
 εἶναι μεταξύ ἐμοῦ καὶ σοῦ, ³ γύναι;
 ἄδεν ἦλθεν ἐτι ἡ ὥρα μου.
 5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς
 ὑπηρέτας, Ὅτι σὰς λέγη κάμετε.
 6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἐξ
 κείμεναι ⁵ κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ
 τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἐκάστη δύο ἢ
 τρία μέτρα. 7 Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ
 Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.
 Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 8 Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τώρα
 καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλιον.
 Καὶ ἔφεραν.
 9 Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλιος ⁶ ἐγεύθη
 τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ
 δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι, (οἱ ὑπηρέται
 ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,)
 φωνάζει τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλιος,
 10 καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πᾶς ἄνθρωπος
 πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ
 ἀφ' οὗ πῶσι πολὺ, τότε τὸν κατώτερον·
 σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα.
 11 Ταυτὴν τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων

ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλι-
 λαίας, καὶ ⁷ ἐφάνερωσε τὴν δόξαν αὐ-
 τοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθη-
 τὰι αὐτοῦ.
 12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερ-
 ναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ
⁸ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
 τοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡ-
 μέρας.
 13 ⁹ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν
 Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερουσόλυμα ὁ
 Ἰησοῦς. 14 Καὶ ¹⁰ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ
 τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ
 περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς
 καθημένους. 15 Καὶ ποιήσας μᾶστιγα
 ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ,
 καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ
 νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν ἔχυσε,
 καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε· 16 καὶ
 πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς
 εἶπε, Σηκώσατε ταῦτα ἐντεύθεν· μὴ
 κάμνετε τὸν οἶκον τοῦ ¹¹ Πατρὸς μου
 οἶκον ἐμπορίου.
 17 Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, ¹² Ὅ
 ζῆλος τοῦ οἴκου σου μὲ κατέφαγεν.
 18 Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι
 καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, ¹³ Τί σημεῖον
 δεικνύεις εἰς ἡμᾶς διότι κάμνεις ταῦτα;
 19 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτοὺς, ¹⁴ Χαλάσατε τὸν ναὸν τούτον,
 καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐ-
 τόν.
 20 Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσα-
 ράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς
 οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτὸν εἰς
 τρεῖς ἡμέρας;
 21 Ἐκεῖνος ὁμῶς ἔλεγε ¹⁵ περὶ τοῦ
 ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 Ὅτε
 λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ¹⁶ ἐνεθυμή-
 θησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε
 πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν
 γραφὴν, καὶ εἰς τὸν λόγον τὸν ὅποιον
 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
 23 Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱερουσόλυμοις
 κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ
 ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέ-
 ποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὅποια
 ἔκαμεν. 24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν
 ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτοὺς, διότι ἐγνώριζε
 πάντας· 25 καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν
 διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τις περὶ τοῦ ἀνθρώ-
 που· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε ¹⁷ τί ἦτο
 ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.
 [ΚΕΦ. Γ.] ἮΤΟ δὲ ἄνθρωπός τις
 ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζό-
 μενος, ἀρχὼν τῶν Ἰουδαίων. 2 Ὁὗτος
 ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς, καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι

1 κεφ. α'.
 14.
 8 Ματθ.
 11 β'. 46.
 9 Ἐξόδ.
 11 β'. 14.
 11 Δευτ. ιθ'.
 11 1, 16.
 11 εἰχ. 23.
 11 κεφ. ε'. 1:
 11 ε'. 4: ια'.
 11 55.
 11 Ματθ.
 11 κα'. 12.
 11 Μάρκ. ια'.
 11 15.
 11 Λουκ.
 11 ιθ'. 45.
 11 11 Λουκ.
 11 β'. 49.
 11 12 Ψαλ.
 11 εθ'. 9.
 11 12 Ματθ.
 11 11 β'. 38.
 11 κεφ. ε'.
 11 30.
 11 14 Ματθ.
 11 κς'. 61:
 11 κς'. 40.
 11 Μάρκ. ιθ'.
 11 58: ιε'.
 11 29.
 11 15 Κολ.
 11 β'. 9.
 11 Ἐβρ. η'.
 11 2.
 11 12 ἐ
 11 καὶ Κορ.
 11 Α'. γ'. 16:
 11 ε'. 19.
 11 Κορ. β'.
 11 ε'. 16.
 11 16 Λουκ.
 11 κδ'. 8.
 11 17 Σαμ. Α'.
 11 15: 7.
 11 Χρον. Α'.
 11 κη'. 9.
 11 Ματθ. θ'.
 11 4.
 11 Μάρκ.
 11 β'. 8.
 11 κεφ. ε'.
 11 64: ιε'.
 11 30.
 11 Πράξ.
 11 α'. 24.
 11 Ἀποκ. β'.
 11 23.
 11 κεφ. ζ'.
 11 50: ιθ'.
 11 39.

κεφ. θ'.
16, 33.
Πράξ. β'.
22.
Πράξ. ι'.
38.
κεφ. α'.
13. Γαλ.
5. 15.
Τίτ. γ'. 5.
'Ιακ. α'.
18. Πέτρ.
Α'. α'. 23.
'Ιωάν. Α'.
γ'. 9.
Μάρκ.
15. 16.
Πράξ. β'.
38.
'Εκκλ.
ια'. 5.
Κορ. Α'.
β'. 11.
κεφ. ε'.
52, 60.
Ματθ.
ια'. 27.
κεφ. α'.
18: ζ'.
16: η'.
28: ιβ'.
49: ιδ'.
24.
σίχ. 32.
10 Παρ. λ'.
4. κεφ.
5. 33, 38,
51, 62:
15. 28.
Πράξ. β'.
34. Κορ.
Α'. ιε'. 47.
'Εφεσ. δ'.
9, 10.
11 'Αριθ.
κα'. 9.
12 κεφ. η'.
28: ιβ'.
32.
13 σίχ. 36.
κεφ. ε'.
47.
14 'Ρωμ. ε'.
8. 'Ιωάν.
Α'. δ'. 9.
15 Λουκ.
θ'. 56.
κεφ. ε'.
45: η'.
15: ιβ'.
47. 'Ιωάν.
Α'. δ'. 14.
16 κεφ. ε'.
24: ε'.
40, 47:
κ'. 31.

ἀπὸ Θεοῦ ἦλθε Διδάσκαλος· διότι
οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνη τὰ σημεῖα
ταῦτα τὰ ὁποῖα σὺ κάμνεις, ἔάν δὲν
ἦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἔάν
τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ
ἰδῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος,
Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέ-
ρων ὢν; μήποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ
δευτέραν φορὰν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς
μητρὸς αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

5 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀλη-
θῶς σοὶ λέγω, ἔάν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ
ὑδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, εἶναι
σὰρξ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύ-
ματος, εἶναι πνεῦμα. 7 Μὴ θαυμάσῃς
ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῇτε
ἄνωθεν. 8 Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει
πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἔρχεται, καὶ
ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις
ἐγεννηθῆ ἐκ τοῦ Πνεύματος.

9 Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε
πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύναται νὰ γεινώσῃ
ταῦτα;

10 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ
Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις; 11

Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἰκέينو
τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν λαλοῦμεν, καὶ
ἰκέينو τὸ ὁποῖον εἶδομεν μαρτυροῦμεν·
καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε.
12 Ἐάν τὰ ἐπίγεια σὰς εἶπον, καὶ δὲν
πιστεύητε, πῶς, ἔάν σὰς εἶπω τὰ ἐπου-
ράνια, θέλετε πιστεύσει;

13 Καὶ ἰδοὺ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, ἐμὴ ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὑψώσε τὸν
ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ
ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· 15 διὰ
νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16 Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν
κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν
μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ
πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον. 17 Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν
ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον,
διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' διὰ νὰ
σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 Ὅστις
πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν κρίνεται· ὅστις
ὄμως δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεκριμένος,
διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 19 Καὶ
αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν
εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγά-

πησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς·
διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
20 Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα,
μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ
φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα
αὐτοῦ. 21 Ὅστις ὄμως πράττει τὴν
ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ
φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπρά-
χθησαν κατὰ Θεόν.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν,
καὶ ἐβάπτισεν.

23 Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων
ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι
ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλά· καὶ ἤρχοντο
καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάν-
νης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν
φυλακὴν.

25 Ἐγεῖνε λοιπὸν συζήτησις περὶ
καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ
Ἰωάννου μετ' Ἰουδαίους τινάς· 26 καὶ
ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς
αὐτὸν, Ῥαββί, ἰκέινος ὅστις ἦτο μετὰ
σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν
ὅποιον σὺ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος
βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς
αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε,
Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ
οὐδὲν, ἔάν δὲν ἦναι δεδομένον εἰς αὐτὸν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 Σεῖς αὐτοὶ εἰσθε
μάρτυρες μου ὅτι εἶπον, Δὲν εἶμαι
ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπέ-
σταλμένος ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29

Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμ-
φίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ
ιστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει
καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ
νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἣ ἰδική
μου ἐπληρώθη. 30 Ἐκεῖνος πρέπει νὰ
αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώωμαι. 31

Ὁ ἐρχόμενος ἄνωθεν, εἶναι ὑπεράνω
πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς
εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχό-
μενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω
πάντων. 32 Καὶ ἰκέينو τὸ ὁποῖον
εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ
οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ.

33 Ὅστις δεχθῇ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ,
ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀλη-
θής. 34 Διότι ἰκέινος τὸν ὁποῖον ἀπέ-
στειλεν ὁ Θεὸς, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ
λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν δίδει εἰς αὐτὸν
τὸ Πνεῦμα μετ' ἑαυτοῦ. 35 Ὁ Πα-
τήρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα ἔδωκεν
εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 36 Ὅστις

κεφ. ζ'. 16. κεφ. α'. 16. 27 Ματθ. ια'. 27:
κεφ. 18. Λουκ. ι'. 22. κεφ. ε'. 20, 22: ιγ'. 3: ιζ'. 2.
'Εβρ. β'. 8. 'Αββ. β'. 4. κεφ. α'. 12: ε'. 47.
σίχ. 15, 16. 'Ρωμ. α'. 17. 'Ιωάν. Α'. ε'. 10.

18 'Ιωβ
κδ'. 13,
17. 'Εφεσ.
ε'. 13.
19 κεφ. δ'.
2.
20 Σαμ.
Α'. θ'. 4.
21 Ματθ.
γ'. 5, 6.
22 Ματθ.
ιδ'. 3.
23 κεφ. α'.
7, 15, 27,
34.
24 Κορ. Α'.
δ'. 7.
'Εβρ. ε'. 4.
'Ιακ. α'.
17.
25 κεφ. α'.
20, 27.
26 Μαλ. γ'.
1. Μάρκ.
α'. 2.
Λουκ. α'.
17.
27 Ματθ.
κβ'. 2.
Κορ. Β'.
ια'. 2.
'Εφεσ. ε'.
25, 27.
'Αποκ.
κα'. 9.
28 'Ασμ.
ε'. 1.
29 σίχ. 13.
κεφ. η'.
23.
30 Ματθ.
κη'. 18.
κεφ. α'.
15, 27.
'Ρωμ. θ'.
5.
31 Κορ.
Α'. ιε'. 47.
22 κεφ. ε'.
33. Κορ.
Α'. ιε'. 47.
'Εφεσ. α'.
21. Φιλιπ.
β'. 9.
35 σίχ. 11.
κεφ. η'.
26: ιε'.
15.
34 'Ρωμ.
γ'. 4.
'Ιωάν. Α'.
ε'. 10.

πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱὸν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

[ΚΕΦ. 8'.] ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειοτέρους μαθητὰς κάμνει¹ καὶ βαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης, 2 (ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ) 3 ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ² τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. 6 Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγὴν. Ὡρα ἦτο περίπου ἕκτη.

7 Ἐρχεται γυνὴ τις ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι νὰ πῶ. 8 Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς.

9 Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρείτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῆς παρ' ἐμοῦ ἧτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρείτις; Διότι³ δὲν συγκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρείτας.

10 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐὰν ἤξευρες τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πῶ, σὺ ἤθελες ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἤθελε σοὶ δώσει⁴ ὕδωρ ζῶν.

11 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 μήπως σὺ εἶσαι μεγαλῆτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

13 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν· 14 ὅστις ὅμως πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, ὅ θέλει γίνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15 Ἐλέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

16 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπάγε, κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐδῶ.

17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε, Δὲν ἔχω ἄνδρα.

Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα· 18 διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

19 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, ὁ βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. 20 Οἱ πατέρες ἡμῶν⁵ εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν· καὶ σεῖς λέγετε ὅτι⁶ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν.

21 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πιστευσὸν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε¹¹ οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα. 22 Σεῖς προσκυνεῖτε¹² ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν· διότι¹³ ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων. 23 Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἡδὴ εἶναι, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῆται θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα¹⁴ ἐν πνεύματι καὶ¹⁵ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. 24¹⁶ Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνούντες αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

25 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἠθέλει ἀναγγεῖλει εἰς ἡμᾶς πάντα.

26 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

28 Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, 29 Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὃστις μοι εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός; 30 Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. 32 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω τὸ ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε.

33 Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτὸν νὰ φάγῃ;

34 Λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, ²⁰Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ. 35 Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου, σᾶς λέγω, ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἰδέτε

κεφ. γ'. 21, 26.

Γεν. λγ'. 19: μῆ'. 21. Ἰησ. κδ'. 32.

Βασ. Β'. 14. 24. Λουκ. θ'. 52, 53. Πρῶς. ι'. 28.

Ἠσα. 48. 3: 48. 3: Ἱερ. β'. 13. Ζαχ. ιγ'. 1: ιδ'. 8.

κεφ. ε'. 35, 58.

κεφ. ζ'. 38.

12 κεφ. ζ'. 34: 13. 2. 3. Πρῶς. γ'. 13. Ἰωάν. 4. ε'. 20.

8 Λουκ. ζ'. 16: κδ'. 19. κεφ. ε'. 14: ζ'. 40.

9 Κριτ. θ'. 7. 10 Δευτ. ιβ'. 5, 11. Βασ. Α'. θ'. 3.

Χρον. Β'. ζ'. 12. 11 Μαλ. α'. 11. Τιμ. Α'. β'. 8.

12 Βασ. Β'. ιζ'. 29. 13 Ἠσα. β'. 3. Λουκ. κδ'. 47. Ῥωμ. θ'. 4, 5.

14 Φιλιπ. γ'. 3. 15 κεφ. α'. 17. 16 Κορ. Β'. γ'. 17.

17 17. 18 17. 19 17. 20 17. 21. 22 17. 22. 23 17. 23. 24 17. 24.

25 17. 25. 26 17. 26. 27 17. 27. 28 17. 28. 29 17. 29. 30 17. 30.

20 Ἰωβ κγ'. 12. κεφ. ε'. 38: ιζ'. 4: ιθ'. 30.

³¹ Ματθ.
θ'. 37.
Λουκ. ι'.
²²
²² Δαν.
ιβ'. 3.

τὰ χωράφια, ὅτι ³¹ εἶναι ἤδη λευκὰ πρὸς θερισμόν. ³⁶ ²² Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ τὴν χαίρη ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων. ³⁷ Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸ Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκίνο εἰς τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσήλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

²³ εἰχ. 29.

³⁹ Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, ²³ διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης, ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα. ⁴⁰ Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρείται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνη παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹ Καὶ πολλοὶ πλείοτεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· ⁴² καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ²⁴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

²⁴ κεφ.
ιζ'. 8.
Ἰωάν. Α'.
δ'. 14.

⁴³ Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴ Διότι ²⁵ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν. ⁴⁵ Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ²⁶ ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις, κατὰ τὴν ἑορτὴν· ²⁷ διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτὴν. ⁴⁶ Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ²⁸ ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ. ⁴⁷ Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπήγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ καταβῆ καὶ νὰ ἰατρευθῆ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

²⁵ Ματθ.
ιγ'. 57.
Μάρκ. ε'.
4.
Λουκ.
δ'. 24.
²⁶ κεφ. β'.
²³: γ'. 2.
²⁷ Δευτ.
ις'. 16.
²⁸ κεφ. β'.
1, 11.

⁴⁸ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, ²⁹ Ἐὰν δὲν ἴδητε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεῦσαι.

²⁹ Κορ. Α'.
α'. 22.

⁴⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου.

⁵⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, ὁ υἱὸς σου ζῆ.

Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὅποιον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει. ⁵¹ Ἐνῶ δὲ οὗτος ἦδη κατέβαινον, ἀπήνησαν αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ. ⁵² Ἠρώτησε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλλίτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν,

Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵³ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατὴρ ὅτι ἔγεινε τοῦτο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκία αὐτοῦ.

⁵⁴ Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

[ΚΕΦ. ε'.] ΜΕΤΑ ταῦτα ¹ ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹ Δευτ.
κγ'. 2.
Δευτ. ις'.
1. κεφ.
β'. 13.
² Νεεμ.
γ'. 1: ιβ'.
39.

² Εἶναι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ³ πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης κολυμβήθρα, ἣ ἐπονομαζομένη Ἐβραϊστὶ Βη-θεσδὰ, ἔχουσα πέντε στοάς. ³ Ἐν ταῦταις κατέκειτο πλήθος πολλὸν τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος. ⁴ Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγένετο ὑγιὴς ἀπὸ ὅποιανδήποτε νόσον ἔπασχεν.

⁵ Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπος τις τριάκοντα ὀκτῶ ἔτη πάσχων ἀσθένειαν. ⁶ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξεύρων ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλεις νὰ γέινῃς ὑγιής;

⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῆ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, ⁸ Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ⁹ Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιής, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει.

⁴⁷ Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ¹⁰ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· ⁵ δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον.

¹¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἰατρεύσας με, ἐκείνος μοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει.

¹² Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτὸν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹³ Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξῆλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.

¹⁴ Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγιής, ⁶ μηκέτι ἀμάρτανε διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνη τι χειρότερον.

¹⁵ Ὑπαγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ

⁵ Ματθ.
θ'. 6.
Μάρκ. β'.
11. Λουκ.
ε'. 24.

⁴ κεφ. θ'.
14.
⁵ Ἐξὸδ.
κ'. 10.
Νεεμ. ιγ'.
19. Ἰερ.
ιζ'. 21,
κ.τ.λ.

Ματθ. ιβ'.
2. Μάρκ.
β'. 24:
γ'. 4.
Λουκ. ε'.
2: ιγ'.
14.

⁶ Ματθ.
ιβ'. 45.
κεφ θ'.
11.

1 κεφ. θ'.
 4: δ'. 10.
 1 κεφ. 5.
 19.
 1 κεφ. 1.
 30, 33.
 Φιλίπ. β'.
 6.
 10 εἰχ. 30.
 κεφ. η'.
 28: θ'. 4.
 1 β'. 49.
 1 δ'. 10.
 11 Ματθ.
 γ'. 17.
 κεφ. γ'.
 35. Πέτρ.
 β'. α'. 17.
 12 Λουκ.
 7: 14.
 7: 54.
 κεφ. ια'.
 25, 43.
 13 Ματθ.
 ια'. 27.
 κη'. 18.
 εἰχ. 27.
 κεφ. γ'.
 35: ιζ'.
 2. Πράξ.
 15: 31.
 Πέτρ. Α'.
 8: 5.
 14 Ιωάν.
 Α'. β'. 23.
 14 κεφ. γ'.
 16, 18.
 17: 40, 47.
 17: 51: κ'.
 31.
 14 Ιωάν.
 Α'. γ'. 14.
 17 εἰχ. 28.
 1 Εφ. β'.
 1: 5: ε'.
 14. Κολ.
 β'. 13.
 17 εἰχ. 22.
 Πράξ. ι'.
 42: ιζ'.
 31.
 13 Δαν. ζ'.
 13, 14.
 14 Ησα.
 κτ'. 19.
 14 Κορ. Α'.
 ιε'. 52.
 14 Θσα. Α'.
 8: 16.
 14 Δαν.
 11: 2.
 14 Ματθ. κε'.
 32, 33, 46.
 17 εἰχ. 19.
 14 Ματθ. κγ'. 39. κεφ. δ'. 34: ε'. 38. 31 Ἰδὲ κεφ.
 1 Αποκ. γ'. 14.

ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ
 Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἰατροῦσας αὐτόν. 16 Καὶ
 διὰ τοῦτο κατέτρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ
 Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν
 αὐτόν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτω.
 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐ-
 τοὺς, Ὁ Πατὴρ μου ἐργάζεται ἔως
 τώρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.
 18 Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζή-
 τουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐ-
 τόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε τὸ
 σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυτοῦ
 ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεόν
 κάμνων ἑαυτόν.
 19 Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς
 σὰς λέγω, Ἐν δυνάτει ὁ Υἱὸς νὰ
 πράττῃ οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλέπῃ
 τὸν Πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ
 ὅσα ἐκεῖνος πράττει, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς
 πράττει ὁμοίως. 20 Διότι ὁ Πατὴρ
 ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν
 πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγα-
 λήτερα τούτων ἔργα θέλει δείξει εἰς
 αὐτόν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεις. 21
 Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς
 νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς
 οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ. 22 Ἐπειδὴ
 οὐδὲ κρίνει ὁ Πατὴρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς
 τὸν Υἱόν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν· 23
 διὰ νὰ τιμῶσι πάντες τὸν Υἱόν, καθὼς
 τιμῶσι τὸν Πατέρα. 24 Ὁ μὴ τιμῶν
 τὸν Υἱόν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν
 πέμψαντα αὐτόν. 24 Ἀληθῶς, ἀληθῶς
 σὰς λέγω, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον
 μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά
 με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν
 δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ
 θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. 25 Ἀληθῶς,
 ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ
 ἡ ᾗθ' εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θέλουσιν
 ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ,
 καὶ οἱ ἀκούσαντες θέλουσι ζῆσει. 26
 Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν
 ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱόν
 νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ· 27 καὶ ἐξουσίαν
 ἔδωκεν εἰς αὐτόν νὰ κρίνῃ καὶ κρίσιν,
 διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου. 28 Μὴ
 θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ'
 ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν
 ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 29 καὶ ὁ θε-
 λουσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ
 εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· 30 οἱ δὲ πράξαντες
 τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. 30
 Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυ-
 τοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ
 ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δίκαια εἶναι· 31 διότι δὲν
 ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέ-
 λημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.
 31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυ-

τοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθῆς.
 32 Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ
 ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθῆς ἡ
 μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐ-
 μοῦ. 33 Σεις ἀπεστείλατε πρὸς τὸν
 Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν
 ἀλήθειαν. 34 Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου
 δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω
 ταῦτα, διὰ νὰ σωθῆτε σεις. 35 Ἐκεί-
 νος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ
 φέγγων· 36 καὶ σεις ἠθελήσατε νὰ ἀ-
 γαλλιασθῆτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐ-
 τοῦ. 36 Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυ-
 ρίαν μεγαλύτεραν τῆς τοῦ Ἰωάννου·
 διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μοὶ ἔδωκεν ὁ
 Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ
 τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ πράττω, μαρ-
 τυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ μὲ
 ἀπέστειλε. 37 Καὶ ὁ πέμψας με Πα-
 τὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ.
 Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε,
 οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε. 38 Καὶ τὸν
 λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυ-
 τοῖς· διότι σεις δὲν πιστεύετε εἰς τοῦ-
 τον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλεν.
 39 Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, διότι σεις
 νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώ-
 νιον· καὶ ἐκεῖνοι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι
 περὶ ἐμοῦ. 40 Πλὴν δὲν θέλετε νὰ
 ἔλθητε πρὸς ἐμὲ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν.
 41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων δὲν λαμ-
 βάνω· 42 ἀλλὰ σὰς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν
 ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.
 43 Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πα-
 τρός μου, καὶ δὲν μὲ δέχεσθε· ἐὰν
 ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖ-
 νον θέλετε δεχθῆ. 44 Πῶς δύνασθε
 σεις νὰ πιστεύσητε, οἵτινες λαμβάνετε
 δόξαν ὁ εἰς παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν
 ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου
 Θεοῦ;
 45 Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω σὰς
 κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ἔστιν ἡ
 κατηγορία ἡ σὰς, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν
 ὁποῖον σεις ἠλίπισατε. 46 Διότι, ἐὰν
 ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε
 πιστεῦσαι εἰς ἐμὲ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ
 ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 Ἐὰν δὲ εἰς τὰ
 γεγραμμένα ἐκεῖνου δὲν πιστεύητε, πῶς
 θέλετε πιστεῦσαι εἰς τοὺς ἰδικούς μου
 λόγους;

[ΚΕΦ. 5.] Ἡ ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώ-
 ρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης
 τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· 2 καὶ
 ἠκολούθει αὐτόν ὄχλος πολὺς, διότι
 ἐβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα
 ἔκαμνε ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 Ἀνέβη
 δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκά-
 τει. 17: 15, 18. κεφ. α'. 46. Πράξ. κτ'. 22.
 1 Ματθ. 18: 15. Μάρκ. ε'. 35. Λουκ. θ'. 10, 11.

25 Ματθ.
 γ'. 17:
 15: 5.
 κεφ. η'.
 18. Ιωάν.
 Α'. ε'. 6,
 7, 9.
 26 κεφ. α'.
 15, 19,
 27, 32.
 27 Πέτρ.
 β'. α'. 19.
 28 Ματθ.
 ιγ'. 20:
 κα'. 16.
 Μάρκ. ε'.
 20.
 29 Ιωάν.
 Α'. ε'. 9.
 30 κεφ. γ'.
 2: ι'. 25:
 ιε'. 24.
 31 Ματθ.
 γ'. 17:
 ιζ'. 5.
 κεφ. ε'.
 27: η'.
 18.
 32 Δευτ.
 δ'. 12.
 κεφ. α'.
 18. Τιμ.
 Α'. α'. 17.
 Ιωάν. Α.
 δ'. 12.
 33 Ησα.
 η'. 20:
 λδ'. 16.
 Λουκ. ιε'.
 29. εἰχ.
 46. Πράξ.
 ιζ'. 11.
 34 Δευτ.
 ιη'. 15, 18.
 Λουκ. κδ'.
 27. κεφ.
 α'. 46.
 35 κεφ. α'.
 11: γ'.
 19.
 36 εἰχ. 34.
 Θεσ. Α'.
 β'. 6.
 37 κεφ. ιβ'.
 43.
 38 Ρωμ.
 β'. 29.
 39 Ρωμ.
 β'. 12.
 40 Γεν. γ'.
 15: ιβ'.
 3: ιη'. 18:
 κβ'. 18:
 μθ'. 10.

² Λευιτ. κγ'. 5, 7. Δευτ. ις'. 1. κεφ. β'. 13: ε'. 1. ³ Ματθ. ιδ'. 14. Μάρκ. ε'. 35. Λουκ. θ'. 12. ⁴ 'Ιδὲ 'Αριθ. ια'. 21, 22.

⁵ Βασ. Β'. δ'. 43.

⁶ Γεν. μθ'. 10. Δευτ. ιη'. 15, 18. Ματθ. ια'. 3. κεφ. α'. 21: δ'. 19, 25: ζ'. 40. ⁷ Ματθ. ιδ'. 23: Μάρκ. ε'. 47.

θητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 ² Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἑυρτή τῶν Ἰουδαίων.

5 ³ Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι; 6 (Ἔλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ᾔξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.)

7 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, ⁴ Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἄρκουσαν εἰς αὐτούς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν. 8 Λέγει πρὸς αὐτόν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου. 9 Ἐδῶ εἶναι ἐν παιδάριον, τὸ ὅποιον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ⁵ ἀλλὰ ταῦτα τί εἶναι εἰς τοσοῦτους;

10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθίσωσιν.

⁶ Ἦτο δὲ χόρτος πολλὸς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι. 11 Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθήμενους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.

12 Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε. 13 Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγένισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὅποια ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

14 Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὅποιον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον.

15 Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίσας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρπάσωσιν αὐτόν διὰ νὰ κάμωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 ⁷ Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· 17 καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναοῦμ. Καὶ εἶχεν ἤδη γέινει σκότος, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἔλθει πρὸς αὐτούς· 18 καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο, ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος. 19 Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια, βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβήθησαν.

20 Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβείσθε. 21 Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον·

καὶ παρευθὺς τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγαγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἱστάμενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδεν ὅτι πλοῖον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ, εἰμὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς τὸ ὅποιον εἰσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν· 23 (ἦλθον δὲ ἄλλα πλοῖα εἰς τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν·) 24 ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοῦμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, πότε ἦλθες ἐδῶ;

26 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, με ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἶдете θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. 27 Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει σᾶς δώσει· ⁸ διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

28 Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ⁹ Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τούτον τὸν ὅποιον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

30 Τότε εἶπον πρὸς αὐτόν, ¹⁰ Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι; 31 ¹² οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹³ Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτούς νὰ φάγωσιν.

32 Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσᾶς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ὁ Πατήρ μου σᾶς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

34 ¹⁴ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τούτον.

35 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, ¹⁵ Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ¹⁶ ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε. 36 ¹⁷ Πλήν σᾶς εἶπον, ὅτι καὶ με εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε. 37 ¹⁸ Πᾶν ὅ,τι μοι δίδει ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμέ θέλει ἔλθει· ¹⁹ καὶ τὸν ἐρχόμενον

⁸ εἰχ. 54. κεφ. δ.

14. ⁹ Ματθ.

γ'. 17: ε'. 5: Μάρκ. α'.

11: θ'. 7. Λουκ. γ'.

22: θ'. 35. κεφ.

α'. 33: ε'. 37: η'.

18. Πράξ. β'. 22.

Πέτρ. Β'. α'. 17.

¹⁰ Ἰωάν. Α'. γ'. 23.

¹¹ Ματθ. ιβ'. 38:

ε'. 1. Μάρκ. η'.

11. Κορ. Α'. α'. 22.

¹² Ἐξόδ. ις'. 5.

'Αριθ. ια'. 7: Νεεμ. θ'. 15.

Κορ. Α'. ε'. 3.

¹³ Ψαλ. οη'. 24, 25.

¹⁴ 'Ιδὲ κεφ. δ'. 15.

¹⁵ εἰχ. 48, 58.

¹⁶ κεφ. δ'. 14: ζ'. 37.

¹⁷ εἰχ. 26, 64.

¹⁸ εἰχ. 45. ¹⁹ Ματθ.

κδ'. 24. κεφ. ι'.

28, 29. Τιμ. Β'. β'. 19.

Ἰωάν. Α'. β'. 19.

28 Ματθ. πρὸς ἐμέ δὲν θέλω ἐκβάλλει ἕξω· 38
 29· 39· διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 29 οὐχὶ
 κεφ. ε'. διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, 21 ἀλλὰ
 30· τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 39
 31 κεφ. δ'. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
 34· ψαντός με Πατρὸς, 22 πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔ-
 κεφ. ι'. δωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ,
 28· 15· ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
 12· 17· 9· ἡμέρᾳ. 40 Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα
 21· 27· τοῦ πέμψαντός με, 23 πᾶς ὅστις βλέπει
 47· 54· τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχη
 κεφ. γ'. ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει
 15· 16· αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 8· 14· 41 Ἐγὼ γγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι
 21· Ματθ. περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἰμαι ὁ
 17· 55· ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· 42
 Μάρκ. 5· καὶ ἔλεγον, 22 Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς
 3· Λουκ. ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποίου ἡμεῖς
 8· 22· γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα;
 21· Ἰω. πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐ-
 4· 4· ρανοῦ κατέβην;
 21· 65· 43 Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ
 24· Ἰω. εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ γογγύζετε με-
 28· 13· ταξύ σας. 44 25 Οὐδεὶς δύναται νὰ
 21· 13· ἔλθῃ πρὸς ἐμέ, ἐὰν δὲν ἐλκύσῃ αὐτὸν
 21· 13· ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω
 21· 13· ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 21· 13· 45 26 Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προ-
 21· 13· φήταις, “Καὶ πάντες θέλουσιν εἰσθαι
 21· 13· διδασκαλοὶ τοῦ Θεοῦ.” 27 Πᾶς λοιπὸν ὅς-
 21· 13· τις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μᾶθη,
 21· 13· ἔρχεται πρὸς ἐμέ. 46 28 Οὐχὶ ὅτι εἶδε
 21· 13· τις τὸν Πατέρα, 29 εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις
 21· 13· εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν
 21· 13· Πατέρα.
 21· 13· 47 Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, 30 Ὁ
 21· 13· πιστεύων εἰς ἐμέ ἔχει ζωὴν αἰώνιον.
 21· 13· 48 31 Ἐγὼ εἰμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49
 21· 13· 32 Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα ἐν
 21· 13· τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον. 50 33 Οὗτος
 21· 13· εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ
 21· 13· οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγῃ τις ἐξ αὐτοῦ καὶ
 21· 13· νὰ μὴ ἀποθάνῃ. 51 Ἐγὼ εἰμαι ὁ ἄρ-
 21· 13· τος ὁ ζῶν, 34 ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
 21· 13· Ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου,
 21· 13· θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ 35 ὁ
 21· 13· ἄρτος δὲ τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει,
 21· 13· εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ θέλω
 21· 13· δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.
 21· 13· 52 36 Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλλή-
 21· 13· λους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, 37 Πῶς δύ-
 21· 13· νηται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ φά-
 21· 13· γωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ;
 21· 13· 53 Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 21· 13· Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, 38 Ἐὰν δὲν
 21· 13· φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
 21· 13· που, καὶ πῖνῃτε τὸ αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε
 21· 13· ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 39 Ὅστις τρώγει
 21· 13· τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου,
 21· 13· ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀνα-
 21· 13· στήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55
 21· 13· Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή;

καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι πόσις.
 56 Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ
 πίνει τὸ αἷμά μου, 40 ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ
 ἐγὼ ἐν αὐτῷ. 57 Καθὼς με ἀπέστειλεν
 ὁ ζῶν Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πα-
 τέρα, οὕτω καὶ ὅστις με τρώγει, θέλει
 ζῆσαι καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ. 58 41 Οὗτος
 εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρα-
 νοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ πατέρες σας ἔφα-
 γον τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὅστις τρώ-
 γει τοῦτον τὸν ἄρτον, θέλει ζῆσαι εἰς
 τὸν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ
 διδασκῶν ἐν Καπερναούμ.

60 42 Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον, Σκληρὸς εἶναι
 οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ
 αὐτόν;

61 Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ,
 ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο σᾶς
 σκανδαλίζει; 62 43 ἐὰν λοιπὸν θεω-
 ρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαί-
 νοντα ὅπου ἦτο τὸ πρότερον; 63 44 τὸ
 πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ,
 ἡ σὰρξ δὲν ὠφελεῖ οὐδέν· οἱ λόγοι
 τοῦ ὁποῖου ἐγὼ λαλῶ πρὸς ἐσᾶς,
 πνεῦμα εἶναι καὶ ζωὴ εἶναι· 64 πλὴν
 45 εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἵτινες δὲν πι-
 στεύουσι. Διότι 46 ἤξευρεν ἐξ ἀρχῆς ὁ
 Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες,
 καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων νὰ παραδώσῃ
 αὐτόν. 65 Καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο 47 σᾶς
 εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς
 ἐμέ, ἐὰν δὲν ἦναι δεδομένον εἰς αὐτόν
 ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

66 48 Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
 δὲν περιπάτουσαν πλέον μετ' αὐτοῦ. 67
 Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς δώ-
 δεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ ἰπά-
 γητε;

68 Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ
 Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέ-
 λομεν ὑπάγει; 49 λόγους ζωῆς αἰωνίου
 ἔχεις· 69 καὶ 50 ἡμεῖς ἐπιστεῦσαμεν
 καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς
 ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 51 Δὲν ἔκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα,
 καὶ 52 εἰς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος;

71 Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σι-
 μονος τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος,
 εἰς ὃν ἐκ τῶν δώδεκα, ἔμελλε νὰ παρα-
 δώσῃ αὐτόν.

[ΚΕΦ. Ζ'] ΚΑΙ περιπάτει ὁ Ἰη-
 σοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι
 δὲν ἤθελε νὰ περιπατῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ,
 1 ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώ-
 σωσιν αὐτόν.

2 2 Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-

49 Ἰωάν.
 Α'. γ'. 24·
 8· 15,
 16.
 41 εἰχ. 49·
 50, 51.

42 Ματθ.
 1α'. 6.
 εἰχ. 66.

43 Μάρκ.
 15· 19.
 κεφ. γ'.
 13.

Πράξ. α'.
 9.

Ἐφεσ. 8·
 8.

44 Κορ.
 Β'. γ'. 6.

45 εἰχ. 36.

46 κεφ. β'.
 24, 25·
 17· 11.

47 εἰχ. 44·
 45.

48 εἰχ. 60.

49 Πράξ.
 ε'. 20.

50 Ματθ.
 15· 16.

Μάρκ. η'.
 29.

Λουκ. θ'.
 20. κεφ.

α'. 50·
 1α'. 27.

51 Λουκ.
 ε'. 13.

52 κεφ.
 17· 27.

1 κεφ. ε'.
 16, 18.

2 Λευιτ.
 κγ'. 34.

3 Ματθ.
 ιβ΄. 46.
 Μάρκ. γ΄.
 31.
 Πράξ. α΄.
 14.
 4 Μάρκ.
 γ΄. 21.
 5 κεφ. β΄.
 4: η΄. 20.
 ε΄. 8.
 30.
 6 κεφ. ιε΄.
 19.
 7 κεφ. γ΄.
 19.
 8 ε΄. 6.
 κεφ. η΄.
 20.
 9 κεφ. ια΄.
 56.
 10 κεφ. θ΄.
 16: ι΄. 19.
 11 Ματθ.
 κα΄. 46.
 Λουκ. ζ΄.
 16. κεφ.
 ε΄. 14.
 ε΄. 40.
 12 κεφ. θ΄.
 21: ιβ΄.
 42: ιθ΄.
 38.
 13 Ματθ.
 ιγ΄. 54.
 Μάρκ. ε΄.
 2. Λουκ.
 δ΄. 22.
 Πράξ. β΄.
 7.
 14 κεφ. γ΄.
 11: η΄.
 28: ιβ΄.
 49: ιδ΄.
 10, 24.
 15 κεφ. η΄.
 43.
 16 κεφ. ε΄.
 41: η΄.
 50.
 17 Ήξοδ.
 κδ΄. 3.
 Δευτ. λγ΄.
 4. κεφ.
 α΄. 17.
 Πράξ. ζ΄.
 38.
 18 Ματθ.
 ιβ΄. 14.
 Μάρκ. γ΄.
 6. κεφ.
 ε΄. 16, 18:
 ι΄. 31, 39:
 ια΄. 53.
 19 κεφ. η΄.

δαίων, ἢ σκηνοπηγία. 3 Ἐἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταί σου τὰ ἔργα σου τὰ ὁποῖα κάμνεις· 4 διότι οὐδεὶς πράττει τι κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ᾔηται φανερός. Ἐὰν πράττης ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον. 5 Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

6 Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικὸς σας εἶναι πάντοτε ἑτοιμος. 7 Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὁμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πονηρά. 8 Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβαίνω ἔτι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, διότι ὁ καιρὸς μου δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

9 Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 10 Ἀφοῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐχὶ φανερώς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

11 Ὁ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτησαν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; 12 Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ μεταξύ τῶν ὄχλων· 13 ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλὸς· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλαναῖ τὸν ὄχλον. 14 Οὐδεὶς ὁμως ἐλάλει παρρησία περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

15 Καὶ ἐνῶ ἡ ἑορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε. 16 Καὶ θαυμάζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν.

17 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδασχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με.

18 Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδασχῆς, ἃν ᾔηται ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἃν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαντοῦ. 19 Ὅστις λαλεῖ ἀπ' ἑαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικήν του· ὅστις ὁμως ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντός αὐτόν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. 20 Ὁ Μωϋσῆς δὲν σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σας ἐκπληροῖ τὸν νόμον. 21 Διὰ τί ζητεῖτε νὰ με θανατώσῃτε;

22 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε, Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σε θανατώσῃ;

23 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε. 24 Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς ἔδωκε τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐκπληροῖ τὸν νόμον. 25 Διὰ τί ζητεῖτε νὰ με θανατώσῃτε;

26 Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἢ τὸν νόμον αὐτοῦ, οὐδέ τις ἐκ τῶν ἰσχυρῶν ἐπιτίθει αὐτὸν θάνατον· ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὸν ἀγαπῶντα τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἢ τὸν νόμον αὐτοῦ. 27 Ὁ Θεὸς οὐκ ἐλάλει παρρησία περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλὰ ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνεται ἄνθρωπον. 28 Ἐὰν λαμβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὀλόκληρον ἄνθρωπον ὑγιᾶ ἐν σαββάτῳ; 29 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

30 Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἰεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι; 31 Καὶ ἰδοὺ, παρρησία λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. 32 Μήπως τῶντι ἐγγώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός; 33 Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν εἶναι.

34 Ἐφώνησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πόθεν εἶμαι ἐξεύρετε; καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε· 35 ἐγὼ ὁμως ἐξεύρω αὐτόν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος με ἀπέστειλεν.

36 Ἐζήτησαν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἐν τῇ ὥρᾳ αὐτοῦ. 37 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει θαύματα πλείωτερα τούτων τὰ ὁποῖα οὗτος ἔκαμεν;

38 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ὑπηρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

39 Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐτι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 40 Θέλετε με ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε με εὑρεῖ; καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

41 Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὑρεῖ αὐτόν; 42 Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διεσπαρμένους μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἑλληνας; 43 Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, Θέλετε με ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε με εὑρεῖ; καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

44 Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἴστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἄς ἔρχηται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἄς πίνῃ· 45 ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, καθὼς

21 Γεν.
 ιζ΄. 10.
 22 κεφ. ε΄.
 8, 9, 16.
 23 Δευτ.
 α΄. 16, 17.
 Παρ. κδ΄.
 23. κεφ.
 η΄. 15.
 Ἰακ. β΄. 1.
 24 ε΄. 48.
 25 Ματθ.
 ιγ΄. 55.
 Μάρκ. ε΄.
 3. Λουκ.
 δ΄. 22.
 26 Ἰδὲ κεφ.
 η΄. 14.
 27 κεφ. ε΄.
 43: η΄. 42.
 28 κεφ. ε΄.
 32: η΄.
 26.
 Γωμ. γ΄.
 4.
 29 κεφ. α΄.
 18: η΄. 55.
 30 Ματθ.
 ια΄. 27.
 κεφ. ι΄. 15.
 31 Μάρκ.
 ια΄. 18.
 Λουκ. ιθ΄.
 47: κ΄.
 19. ε΄. 4.
 19. κεφ.
 η΄. 37.
 32 ε΄. 44.
 κεφ. η΄.
 20.
 33 Ματθ.
 ιβ΄. 23.
 κεφ. γ΄. 2.
 η΄. 30.
 34 κεφ.
 ιγ΄. 33:
 15. 16.
 35 Ὁση.
 ε΄. 6.
 κεφ. η΄.
 21: ιγ΄.
 33.
 36 Ἦσα.
 ια΄. 12.
 Ἰακ. α΄. 1.
 Πέτρ. Α΄.
 α΄. 1.
 37 Δευτ.
 κγ΄. 36.
 38 Ἦσα.
 γε΄. 1.
 κεφ. ε΄.
 35.
 Ἰακ.
 κβ΄. 17.
 39 Δευτ.
 ιη΄. 15.

Παρ. 4-17. 4. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

είπεν ἡ γραφή, ⁴⁰ ποταμοὶ ὕδατος ζων-
τος θέλουσι ρέουσι ἐκ τῆς κοιλίας αὐ-
τοῦ. 39 ⁴¹ (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ
Πνεύματος, τὸ ὅποιον ἔμελλον νὰ λαμ-
βάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι
⁴² δὲν ἦτο ἔτι δεδομένον Πνεῦμα Ἁγίον·
ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἔδοξάσθη.)
40 Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου
ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος
εἶναι ἀληθῶς ⁴³ ὁ προφήτης. 41 Ἄλ-
λοι ἔλεγον, ⁴⁴ Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός.
Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ⁴⁵ ἐκ τῆς Γα-
λιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός; 42 ⁴⁶ Δὲν
εἶπεν ἡ γραφή, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος
τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κόμης Βηθλεέμ,
⁴⁷ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χρι-
στός; 43 ⁴⁸ Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε
μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν. 44 ⁴⁹ Τι-
νὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἤθελον νὰ πιάσωσιν
αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν
τὰς χεῖρας.
45 Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς
τούς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖ-
νοι εἶπον πρὸς αὐτούς, Διὰ τί δὲν ἐφέ-
ρετε αὐτόν;
46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, ⁵⁰ Οὐ-
δέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καθὼς
οὗτος ὁ ἄνθρωπος.
47 Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐ-
τούς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς
ἐπλανήθητε; 48 ⁵¹ Μήπως τις ἐκ τῶν
ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ
τῶν Φαρισαίων; 49 Ἄλλ' ὁ ὄχλος
οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον,
εἶναι ἐπικατάρατοι.
50 Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτούς,
⁵² (ὁ ἔλθων πρὸς αὐτὸν διὰ νυκτὸς εἰς
ὧν ἐξ αὐτῶν,) 51 ⁵³ Μήπως ὁ νόμος
ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἴαν δὲν
ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ
τί πράττει;
52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς
αὐτόν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλι-
λαιας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἰδὲ, ὅτι
⁵⁴ προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν
ἠγέρθη.
53 Καὶ ὑπήγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ.
[ΚΕΦ. Η΄.] Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑπήγεν
εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.
2 Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ
ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐ-
τόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.
3 Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτόν οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλλη-
φθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ στήσαντες
αὐτήν ἐν τῷ μέσῳ, 4 λέγουσι πρὸς
αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελή-
φθη ἐπαντοφώρῳ μοιχευομένη. 5 Ἐν
δὲ τῷ νόμῳ ¹ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν

ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ
λοιπὸν τί λέγεις; 6 Ἐλεγον δὲ τοῦτο
δοκιμάζοντες αὐτόν, διὰ νὰ ἔχωσι νὰ
κατηγορῶσιν αὐτόν.
Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε
διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν. 7 Καὶ
ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνα-
κύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, ² Ὅστις ἀπὸ
σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἄς ρίψῃ
τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν. 8 Καὶ πάλιν κύ-
ψας κάτω, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
9 Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ
τῆς συνειδήσεως ³ ἐλεγχόμενοι, ἐξήρ-
χοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ
ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἰστα-
μένη ἐν τῷ μέσῳ.
10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ
ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναίκος, εἶπε
πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι
οἱ κατηγοροὶ σου; δὲν σὲ κατεδίκασεν
οὐδεὶς;
11 Καὶ ἐκείνη εἶπεν, Οὐδεὶς, Κύριε.
Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, ⁴ Οὐδὲ
ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὑπάγε, καὶ ⁵ εἰς τὸ
ἐξῆς μὴ ἀμάρτανε.
12 Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε
πρὸς αὐτούς, λέγων, ⁶ Ἐγὼ εἶμαι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ,
δὲν θέλει περιπατῆσαι εἰς τὸ σκότος,
ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
13 Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ Φα-
ρισαῖοι, ⁷ Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς·
ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθῆς.
14 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαν-
τοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθῆς· διότι
ἐξεύρω πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω·
⁸ σεῖς ὁμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι
καὶ ποῦ ὑπάγω. 15 ⁹ Σεῖς κατὰ τὴν
σάρκα κρίνετε· ¹⁰ ἐγὼ δὲν κρίνω οὐ-
δένα. 16 Ἀλλὰ καὶ εἴαν ἐγὼ κρίνω,
¹¹ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθῆς· διότι
ἢ μόνος δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πα-
τὴρ ὁ πέμψας με. 17 Καὶ ¹² ἐν τῷ
νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, Ὅτι
δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀλη-
θινή. 18 Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ
ἑμαντοῦ, καὶ ¹³ ὁ πέμψας με Πατὴρ
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
19 Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Ποῦ
εἶναι ὁ Πατὴρ σου;
Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ¹⁴ Οὔτε ἐμὲ
ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ¹⁵ εἴαν
ἤξευρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν
Πατέρα μου.
20 Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ
Ἰησοῦς ¹⁶ ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ, διδά-
σκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ¹⁷ οὐδεὶς ἐπίασεν
αὐτόν, ¹⁸ διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἔτι ἡ ὥρα
αὐτοῦ.

Δευτ. 17: 7.
Ρωμ. β'. 1.
Ρωμ. β'. 22.
Λουκ. θ'. 56.
ιβ'. 14.
κεφ. γ'. 17.
κεφ. ε'. 14.
κεφ. α'. 4, 5, 9: γ'. 19: θ'. 5: ιβ'. 35, 36, 46.
κεφ. ε'. 31.
ιβ'. 18.
κεφ. ζ'. 28: θ'. 29.
κεφ. ζ'. 24.
κεφ. γ'. 17: ιβ'. 47: ιη'. 36.
ιβ'. 29.
κεφ. ιε'. 32.
Δευτ. 17: 6: ιθ'. 15.
Ματθ. ιη'. 16. Κορ. β'. ιγ'. 1.
Εβρ. ι'. 28.
κεφ. ε'. 37.
ιβ'. 55.
κεφ. ιε'. 3.
κεφ. ιδ'. 7.
Μάρκ. ιβ'. 41.
κεφ. ζ'. 30.
κεφ. ζ'. 8.

18 κεφ. ζ'.
 34: ιγ'.
 33.
 20 εἰχ. 24.
 21 κεφ. γ'.
 31.
 22 κεφ.
 16: 19:
 15: 16.
 Ἰωάν. Α'.
 8: 5.
 22 εἰχ. 21.
 24 Μάρκ.
 15: 16.
 25 κεφ. ζ'.
 28.
 26 κεφ. γ'.
 32: 16.
 15.
 27 κεφ. γ'.
 14: 16.
 32.
 22 Ρωμ.
 α'. 4.
 23 κεφ. ε'.
 19, 30.
 20 κεφ. γ'.
 11.
 21 κεφ.
 18: 10,
 11.
 22 εἰχ. 16.
 23 κεφ. δ'.
 34: ε'.
 30: 5: 38.
 24 κεφ. ζ'.
 31: ι'.
 42: ια'.
 45.
 25 Ρωμ.
 5: 14, 18,
 22: η'.
 2. Ἰακ.
 α'. 25:
 β'. 12.
 26 Λευιτ.
 κέ. 42.
 Μαθ. γ'.
 9. εἰχ.
 39.
 27 Ρωμ.
 5: 16, 20.
 Πέτρ. Β'.
 β'. 19.
 28 Γαλ. δ'.
 30.
 29 Ρωμ.
 η'. 2.
 Γαλ. ε'. 1.
 40 κεφ. ζ'.
 19. εἰχ.
 40.
 41 κεφ. γ'.
 32: ε'.
 19, 30:
 18: 10, 24.

21 Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ¹⁹ θέλετε με ζήτησει, ²⁰ καὶ θέλετε ἀποθάνει ἐν τῇ ἁμαρτία ὑμῶν. Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

22 Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήπως θέλει θανατώσει ἑαυτὸν, καὶ διὰ τοῦτο λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ²¹ Σεῖς εἰσθε ἐκ τῶν κἀτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ τῶν ἄνω.

24 Σεῖς εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

24 ²³ Σὰς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν διότι ²⁴ ἂν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

25 Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι;

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅ,τι σὰς λέγω ἀπ' ἀρχῆς. 26 Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω καὶ νὰ κρίνω περὶ ὑμῶν ἀλλ' ²⁵ ὁ πέμψας με εἶναι ἀληθής· καὶ ²⁵ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.

27 Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρὸς.

28 Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ²⁷ Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ²⁸ τότε θέλετε γνωρίσει ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ²⁸ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν κάμνω οὐδὲν, ²⁹ ἀλλὰ καθὼς με ἐδίδαξεν ὁ Πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. 29 Καὶ ³¹ ὁ πέμψας με εἶναι μετ' ἐμοῦ· ³² δὲν με ἀφήκεν ὁ Πατήρ μόνον· ³³ διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ εἰς αὐτόν.

30 Ἐνῶ ἐλάλει ταῦτα, ³⁴ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 31 Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτόν, Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἰσθε ἀληθῶς μαθηταὶ μου· 32 καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, ³⁵ καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σὰς ἐλευθερώσει.

33 Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, ³⁵ Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δὲν ἐγειναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι θέλετε γείνει ἐλεύθεροι;

34 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ³⁷ πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας. 35 ³⁸ Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε. 36 ³⁹ Ἐὰν λοιπὸν ὁ υἱὸς σὰς ἐλευθερώσῃ, ὅπως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι. 37 Ἐξέρω ὅτι εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· ⁴⁰ ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ με θανατώσητε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς εἰσὰς. 38 ⁴¹ Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρὸς μου·

καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρὸς σας.

39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, ⁴² Ὁ πατήρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ⁴³ Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἠθέλετε κάμνει. 40 ⁴⁴ Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ με θανατώσητε, ἄνθρωπον ὅστις σὰς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, ⁴⁵ τὴν ὁποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε. 41 Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς σας.

Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ⁴⁶ ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

42 Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ⁴⁷ Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατήρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ· διότι ⁴⁸ ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ ⁴⁹ δὲν ἦλθον ἀπ' ἑμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκείνος με ἀπέστειλε. 43 ⁵⁰ Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου. 44 ⁵¹ Σεῖς εἰσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νὰ πράττητε. Ἐκείνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ ⁵² δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους.

45 Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν με πιστεύετε. 46 Τίς ἀπὸ σὰς με ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀληθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν με πιστεύετε; 47 ⁵³ Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσθε.

48 Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, ⁵⁴ καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

49 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς με ἀτιμάζετε. 50 Καὶ ⁵⁵ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ⁵⁶ Ἐὰν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.

52 Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. ⁵⁷ Ὁ Ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐὰν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα. 53 Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτόν;

54 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ⁵⁵ Ἐὰν ἐγὼ

42 Μαθ. γ'. 9.
 εἰχ. 33.
 43 Ρωμ. β'. 28:
 θ'. 7.
 Γαλ. γ'. 7, 29.
 44 εἰχ. 37.
 45 εἰχ. 26.
 46 Ἠσα. εἰχ. 16:
 εἰχ. 8.
 Μαλ. α'. 6.
 47 Ἰωάν. Α'. ε'. 1.
 48 κεφ. 15: 27:
 εἰχ. 8, 25.
 49 κεφ. ε'. 43:
 ζ'. 28, 29.
 50 κεφ. ζ'. 17.
 51 Μαθ. ιγ'. 38.
 Ἰωάν. Α'. γ'. 8.
 52 Ἰουδ. 6.
 53 κεφ. ε'. 26, 27.
 Ἰωάν. Α'. δ'. 6.
 54 κεφ. ζ'. 20: ι'. 20.
 εἰχ. 52.
 55 κεφ. ε'. 41: ζ'. 18.
 56 κεφ. ε'. 24: ια'. 16.
 57 Ζαχ. α'. 5.
 Ἐβρ. ια'. 13.
 58 κεφ. ε'. 31.

κεφ. 6.
41: 15.
14: 15. I.
Πράξ. 7.
13.
κεφ. 5.
28, 29.
Λουκ.
1: 24.
Εβρ.
11: 13.
Εξοδ.
7: 14.
Ήσα. μγ.
13. κεφ.
15. 5, 24.
Κολ. α.
17. Αποκ.
α. 8.
κεφ. 1.
31, 39:
11: 8.
Λουκ.
8: 30.

δοξάζω ἑμαυτὸν, ἢ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ⁶⁰ ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις με δοξάζει, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας· ⁵⁵ καὶ ⁶⁰ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὸν, ἐγὼ ὁμῶς γνωρίζω αὐτὸν· καὶ ἐὰν εἶπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτὸν, θέλω εἶσθαι ὁμοίος σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω. ⁵⁶ ⁶¹ Ὁ Ἀβραάμ ὁ πατήρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· ⁶² καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

⁵⁷ Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἐτι, καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;

⁵⁸ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Πρὶν γείνη ὁ Ἀβραάμ ⁶³ ἐγὼ εἶμαι.

⁵⁹ ⁶⁴ Ἐσηκώσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ρίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ⁶⁶ περάσας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

[ΚΕΦ. 8.] ΚΑΙ ἐνφ' ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.

² Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββί, ¹ τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὥστε νὰ γεννηθῆ τυφλός;

³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ² ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ ³ Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὗ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζεται. ⁵ Ἐνόςφω εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ, ⁴ εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

⁶ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ⁵ ἔπτυσσε χαμαί, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ· ⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε, νίφθητι ⁶ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος). ⁷ Ὑπήγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων.

⁸ Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτηται; ⁹ Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, Ὅτι ὁμοῖος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

¹⁰ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἠνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοί σου; ¹¹ Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπήγα καὶ ἐνίφθη, ἀνέβλεψα.

¹² Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

¹³ Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν

πρὸς τοὺς Φαρισαίους. ¹⁴ Ἦτο δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ.

¹⁵ Πάλιν λοιπὸν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθη, καὶ βλέπω.

¹⁶ Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρά τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς νὰ κάμῃ ταῦτα θαύματα; Καὶ ¹⁰ ἦτο σχίσμα μεταξύ αὐτῶν.

¹⁷ Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλὸν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὅτι ¹¹ προφήτης εἶναι.

¹⁸ Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλός καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος· ¹⁹ καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα;

²⁰ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός· ²¹ πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν· ἢ τίς ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλήσει. ²² Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ¹⁹ διότι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν, ¹⁸ νὰ γείνη ἀποσυναγάγωγος. ²³ Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

²⁴ Ἐφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλός, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, ¹⁶ Δόξασον τὸν Θεόν· ¹⁶ ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἀμαρτωλός.

²⁵ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄν ἦναι ἀμαρτωλός, δὲν ἐξεύρω· ἐν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω.

²⁶ Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου;

²⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σὰς εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

²⁸ Ἐλοιδόρησαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἴμεθα μαθηταί· ²⁹

⁹ εἰχ. 33.
κεφ. γ.
2.
¹⁰ κεφ. ζ.
12, 43:
1: 19.

¹¹ κεφ. 8.
19: 5: 14.

¹² κεφ. ζ.
13: 1β.
42: 1θ.
38.
Πράξ. ε'.
13.
¹³ εἰχ. 34.
κεφ. 15.
2.
¹⁴ Ἰησ. ζ.
19. Σαμ.
Α'. ε'. 5.
¹⁵ εἰχ. 16.

εἰχ. 6,
7.

10 κεφ. η'.
14.

ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός·¹⁶ τούτων ὅμως δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι.

17 κεφ. γ'.
10.

30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,¹⁷ Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστόν, ὅτι σεις δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἤνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.

18 Ἰωβ
κζ'. 9:
λέ'. 12.

31 Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι¹⁸ ἁμαρτωλοὺς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι θεοσεβῆς, καὶ κάμνη τὸ θέλημα αὐτοῦ, τούτων ἀκούει. 32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς γεγεννημένου τυφλοῦ. 33¹⁹ Ἐάν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδέν.

Ψαλ. ιη'.
41: λδ'.
15: ξε'.

18. Παρ.
α'. 28:
ιε'. 29:

34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν,²⁰ Σὺ ἐγεννήθης ὄλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

κη'. 9.
Ἥσα. α'.

15. Ἰερ.
ια'. 11:
ιδ'. 12.

Ἰεζ. η'.
18.

Μιχ. γ'.
4. Ζαχ.
ζ'. 13.

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις²¹ εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

19 εἰχ. 16.
20 εἰχ. 2.

21 Ματθ.
ιδ'. 33:
ις'. 16.

36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;

Μάρκ. α'.
1. κεφ.
ι'. 36.

37 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ εἶδες αὐτόν,²² καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι.

Ἰωάν. Α'.
ε'. 13.

22 κεφ. δ'.
26.

38 Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

23 κεφ. γ'.
17: ε'.
22, 27:
ιβ'. 47.

24 Ματθ.
ιγ'. 13.

25 Ῥωμ.
β'. 19.

26 κεφ. ιε'.
22, 24.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς,²³ Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τούτων, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσι τυφλοὶ οἱ βλέποντες.

40 Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ²⁵ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοὶ;

41 Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,²⁶ Ἐάν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τῶρα ὅμως λέγετε, Ὅτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

[Κεφ. ι.] Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δὲν εισέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής. 2 Ὅστις ὅμως εισέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων. 3 Εἰς τούτων ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι· καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα, ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτόν, διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 Πῆνον ὅμως δὲν θέλουσιν ἀκολουθῆσαι, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

6 Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς

αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ἐποία ἐλάλει πρὸς αὐτούς.

7 Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8 Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα. 9 Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εισέλθῃ, θέλει σωθῆ, καὶ θέλει εἰσελθεῖ καὶ ἐξέλθῃ, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν.

10 Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ.

11 Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον,

καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. 13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμὰ, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, 15 ὡς καθὼς με γνωρίζει ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα·

καὶ τὴν ψυχὴν μου βάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συναζῶ· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου·

καὶ θέλει γείνει μία ποιμνὴ, εἰς ποιμνὴν. 17 Διὰ τοῦτο ὁ Πατήρ με ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν. 18 Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ·

ὁ ἐξουσίαν ἔχω νὰ βάλω αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτὴν. 19 Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

19 Ἐσχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μετὰ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν,¹⁹ Δαιμόνιον ἔχει, καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν; 21 Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζομένου·

μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

22 Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἰερουσαλὺμοις, καὶ ἦτο χειμῶν. 23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ,¹⁶ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24 Περιεκυκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν;

1 κεφ. ιδ'.
6. Ἐφει.
β'. 18.

2 Ἥσα. μ'.
11. Ἰεζ.
λδ'. 12,
23: λζ'.
24. Ἐβρ.
ιγ'. 20.

Πέτρ. Α'.
β'. 25:
ε'. 4.

3 Ζαχ. ια'.
16, 17.

4 Τιμ. Β'.
β'. 19.
5 Ματθ.
ια'. 27.

6 κεφ. ιε'.
13.

7 Ἥσα.
νε'. 8.

8 Ἰεζ. λζ'.
22. Ἐφει.
β'. 14.

Πέτρ. Α'.
β'. 25.
9 Ἥσα.
γγ'. 7, 8,
12. Ἐβρ.
β'. 9.

10 κεφ. β'.
19.

11 κεφ. ε'.
38: ιε'.
10. Πράξ.
β'. 24, 32.

12 κεφ. ζ'.
43: θ'. 16.
13 κεφ. ζ'.
20: η'.

48, 52.
14 Ἐξδδ.
δ'. 11.
Ψαλ. 48.
9: ρμσ'.

8.
15 κεφ. θ'.
6, 7, 32,
33.

16 Πράξ.
γ'. 11: ε'.
12.

11 εΐχ. 38.
 κεφ. γ'. 2.
 ε. 36.
 18 κεφ. η'.
 47. Ιωάν.
 Α. δ'. 6.
 19 εΐχ. 4.
 14.
 20 κεφ. ε'.
 37: ιζ'.
 11, 12:
 17. 9.
 21 κεφ.
 18. 28.
 22 κεφ. ιζ'.
 2, 6,
 κ.τ.λ.
 23 κεφ. ιζ'.
 11, 22.
 24 κεφ. η'.
 59.
 25 κεφ. ε'.
 18.
 26 Ψαλ.
 78. 6.
 27 Ρωμ.
 14. 1.
 28 κεφ. ε'.
 27.
 29 κεφ. γ'.
 17: ε'.
 30, 37:
 17. 42.
 31 κεφ. ε'.
 17, 18.
 32 εΐχ. 30.
 33 Λουκ.
 α'. 35.
 34 κεφ. θ'.
 35, 37.
 35 κεφ. ιε'.
 24.
 36 κεφ. ε'.
 36: ιδ'.
 10, 11.
 37 κεφ. ιδ'.
 10, 11:
 38. 21.
 39 κεφ. ζ'.
 30, 44:
 40. 59.
 41 κεφ. α'.
 28.
 42 κεφ. γ'.
 30.
 43 κεφ. η'.
 30: ια'.
 45.

εἰάν σὺ ᾗσαι ὁ Χριστὸς, εἶπε πρὸς ἡμᾶς
 παρρησία.
 25 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 Σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. 17 Τὰ
 ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὄνο-
 ματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦ-
 σι περὶ ἐμοῦ. 26 Ἀλλὰ 18 σεῖς δὲν
 πιστεύετε· διότι δὲν εἴσθε ἐκ τῶν προ-
 βάτων τῶν ἐμῶν. 27 Καθὼς σᾶς εἶπον,
 19 τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν
 φωνήν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ
 με ἀκολουθοῦσι. 28 Καὶ ἐγὼ δίδω εἰς
 αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ 20 δὲν θέλουσι
 ἀπολεσθῆ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέ-
 λει ἀρπάσει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.
 29 21 Ὁ Πατὴρ μου 22 ὅστις μοι ἔδωκεν
 αὐτὰ, εἶναι μεγαλύτερος πάντων· καὶ
 οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς
 τοῦ Πατρὸς μου. 30 23 Ἐγὼ καὶ ὁ
 Πατὴρ ἐν εἴμεθα.
 31 24 Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰου-
 δαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν
 αὐτόν. 32 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ
 Ἰησοῦς, Πολλὰ κατὰ ἔργα ἔδειξα εἰς
 ἐσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον
 ἔργον ἐξ αὐτῶν με λιθοβολεῖτε;
 33 Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰου-
 δαῖοι, λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν
 σὲ λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφη-
 μίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, 26 κάμ-
 νεις σεαυτὸν Θεόν.
 34 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 28 Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ
 ἡμῶν, «ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ εἴσθε»; 35
 Ἐὰν ἐκείνους εἶπε θεοὺς, 27 πρὸς τοὺς
 ὁποῖους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ
 δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῆ ἡ γραφή· 36
 28 ἐκείνον τὸν ὅποιον ὁ Πατὴρ ἡγάσας,
 καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σείς
 λέγετε, Ὅτι βλασφημείς, 30 διότι εἶπον,
 31 Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶμαι; 37 32 Ἐὰν
 δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου,
 μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ· 38 ἀλλ' εἰάν
 κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμέ δὲν πιστεύητε,
 33 πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνω-
 ρίσσητε καὶ πιστεύσητε, 34 ὅτι ὁ Πατὴρ
 εἶναι ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.
 39 35 Ἐζήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιά-
 σωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χει-
 ρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ὑπήγε πάλιν πέραν
 τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον 36 ὅπου
 ἐβάπτιστε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔ-
 μεινεν ἐκεῖ. 41 Καὶ πολλοὶ ἤλθον
 πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἰωάννης
 μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· 37 πάντα ὁμοῦ
 ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τούτων, ἦσαν
 ἀληθινά. 42 36 Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν
 πολλοὶ εἰς αὐτόν.

[Κεφ. ια'.] ἮΤΟ ΔΕ ΤΙΣ Ἀσθενής,
 Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης
 1 τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς

αὐτῆς. 2 3 (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλει-
 ψασα τὸν Κύριον με μύρον καὶ σπογγ-
 γίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ με τὰς τρίχας
 αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος
 ἠσθένει.) 3 Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ
 ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε,
 ἰδοὺ, ἐκείνος τὸν ὅποιον ἀγαπᾶς, ἀσθε-
 νεῖ.
 4 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη
 ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον,
 5 ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ
 δοξασθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.
 5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν
 καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζα-
 ρον. 6 Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι
 ἀσθενεῖ, τότε μὲν 4 ἔμεινε δύο ἡμέρας
 ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο. 7 Ἐπειτα μετὰ
 τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἄς
 ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
 8 Λέγουσι πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταί,
 Ῥαββί, τώρα 5 ἐζητουν νὰ σὲ λιθοβο-
 λήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις
 ἐκεῖ;
 9 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι
 δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας; 6 εἰάν τις
 περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκόπτει,
 διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τού-
 του· 10 7 εἰάν τις ὁμοῦ περιπατῆ ἐν
 τῇ νυκτί, προσκόπτει, διότι τὸ φῶς δὲν
 εἶναι ἐν αὐτῷ.
 11 Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει
 πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν
 8 ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνί-
 σω αὐτόν.
 12 Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
 Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη, θέλει σωθῆ. 13
 Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ
 θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι ὁμοῦ ἐνόμισαν
 ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὑ-
 πνου.
 14 Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ
 Ἰησοῦς παρρησία, Ὁ Λάζαρος ἀπέ-
 θανε. 15 Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ
 πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ'
 ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.
 16 Εἶπε δὲ ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος
 Δίδυμος, πρὸς τοὺς συμμαθητὰς, Ἄς
 ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν
 μετ' αὐτοῦ.
 17 Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὔρεν
 αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν
 τῷ μνημείῳ. 18 Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία
 πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπέχουσα
 ὡς δεκαπέντε στάδια. 19 Καὶ πολλοὶ
 ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν
 Μάρθαν καὶ Μαρίαν, διὰ νὰ παρηγορη-
 σωσιν αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.
 20 Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι
 ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ
 δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.
 21 Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν
 Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός

2 Ματθ.
 κς'. 7.
 Μάρκ. ιδ'.
 3. κεφ.
 ιβ'. 3.
 3 κεφ. θ'.
 3. εΐχ.
 40.
 4 κεφ. ε'.
 40.
 5 κεφ. ε'.
 31.
 6 κεφ. θ'.
 4.
 7 κεφ. ιβ'.
 35.
 8 Δευτ.
 λα'. 16.
 Δαν. ιβ'.
 2. Ματθ.
 θ'. 24.
 Πράξ. ζ'.
 60. Κορ.
 Α'. ιε'. 18,
 51.

1 Λουκ. ι'.
 38, 39.

9 κεφ. θ'.
31.

μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει· 22 πλὴν καὶ τῶρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

23 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῆ.

10 Λουκ.
18'. 14.
κεφ. ε'.

24 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Μάρθα, 10 Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῆ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.

29.
11 κεφ. ε'.

25 Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, 11 Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ 12 ἡ ζωὴ· 15 ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ, θέλει ζῆσει. 26 Καὶ πᾶς ὅστις ζῆ καὶ πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

21: 5'.
39, 40, 44.
12 κεφ. α'.

27 Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε, 14 ἔγωγ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

4: 5'. 35:
18'. 6.
Κολ. γ'.

28 Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως, καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κρᾶζει. 29 Ἐκεῖνη καθὼς ἤκουσε, σηκώνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

4. Ἰωάν.
Α'. α'. 1.
2: 1'. 11.

30 (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπῆρτησεν αὐτὸν ἡ Μάρθα.) 31 15 Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτήν, λέγοντες, Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ κλαύσῃ ἐκεῖ.

18 κεφ. γ'.

32 Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἦλθεν ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτόν, 16 Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἠθελεν ἀποθάνει.

36. Ἰωάν.
Α'. ε'. 10,
κ.τ.λ.

33 Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη, 34 καὶ εἶπε, Που ἐβάλατε αὐτόν; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐλθέ καὶ ἴδε.

15. Ματθ.
15'. 16.
κεφ. δ'.

35 17 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἴδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν. 37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Δὲν ἠδύνατο οὗτος 18 ὅστις ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάμῃ ὥστε καὶ οὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

42: 5'.
14, 69.
15 εἰχ. 19.

38 Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στεναζῶν ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦτο δὲ σπηλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ. 39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον.

15. Ματθ.
15'. 16.
κεφ. δ'.

Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὅζει ἤδη· διότι εἶναι τεσσαρῶν ἡμερῶν.

15. Ματθ.
15'. 16.
κεφ. δ'.

40 Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, 19 θέλεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

16 εἰχ. 21.

41 Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον,

17 Λουκ.
18'. 41.

55 31 Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτούς.

18 κεφ. θ'.

56 32 Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σᾶς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἐλθεῖ εἰς τὴν εορτήν; 57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

18 κεφ. θ'.

57 Εἶχον δὲ

ὅπου ἔκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐοῦ, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας. 42 Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ 20 διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεύσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

20 κεφ.
18'. 30.

43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκραύγασε, Λάζαρε, ἐλθέ ἐξω. 44 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μὲ τὰ σάβανα· καὶ 21 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μὲ σουδάριον. Λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Δύσατε αὐτόν, καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

21 κεφ. κ'
7.

45 Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, 22 καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον πρὸς αὐτούς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

22 κεφ. β'
23: 1'.
42: 18'.
11, 18.

47 23 Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, 24 Τί κάμομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει. 48 Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτόν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀφανίσαι καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος.

23 ψαλ. β'.
2. Ματθ.
κς'. 3.
Μάρκ. 18'.
1. Λουκ.
κβ'. 2.

49 Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, 25 ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε· 50 26 οὐδὲ συλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρεи νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· 52 27 καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ 28 καὶ διὰ νὰ συναξῆ εἰς ἐν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

53 Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύθησαν, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. 54 29 Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιεπάτει πλέον παρῤῥησία μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου, εἰς πόλιν λεγομένην 30 Ἐφραῖμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

55 31 Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτούς. 56 32 Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σᾶς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἐλθεῖ εἰς τὴν εορτήν; 57 Εἶχον δὲ

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

24 κεφ.
18'. 19.
Πράξ. δ'.
16.
16. Λουκ.
γ'. 2.

κεφ. α'. 9: η'. 12: θ'. 5. ε'ιχ. 46. 25. 'Ιερ. 17'. 16. 'Εφεσ. ε'. 8. 36 κεφ. ια'. 10. 'Ιωάν. Α'. β'. 11. 37 Λουκ. 15'. 8. 'Εφεσ. ε'. 8. Θεσ. Α'. ε'. 5. 'Ιωάν. Α'. β'. 9, 10, 11. 38 κεφ. η'. 59: ια'. 54. 39 'Ησα. νγ'. 1. 'Ρωμ. ι'. 16. 40 'Ησα. ε'. 9, 10. Ματθ. ιγ'. 14. 41 'Ησα. ε'. 1. 42 κεφ. ζ'. 13: θ'. 22. 43 κεφ. ε'. 44. 44 Μάρκ. θ'. 37. Πέτρ. Α'. α'. 21. 45 κεφ. ιδ'. 9. 46 ε'ιχ. 35. 36. κεφ. γ'. 19: η'. 12: θ'. 5. 39. 47 κεφ. ε'. 45: η'. 15, 26. 48 κεφ. γ'. 17. 49 Λουκ. ι'. 16. 50 Δευτ. ιη'. 19. Μάρκ. ιε'. 16. 51 κεφ. η'. 38: ιδ'. 10. 52 Δευτ. ιη'. 18. 1 Ματθ. κς'. 2.

σοὺς, 54 "Ἐτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. 55 Περιπατεῖτε ἐνόσω ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος" 56 καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει. 36 Ἐνόσω ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύτετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε 57 υἱοὶ τοῦ φωτός.

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν 38 ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν. 37 Ἀλλ' ἐνφ' ἔκαμε τόσα θαύματα ἔμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 38 διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαίου, τὸν ὁποῖον εἶπε, 39 "Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη;" 39 Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ἡσαίας, 40 "Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν" διὰ νὰ μὴ ἴδωσι μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι μετὰ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ λατρεύσω αὐτούς." 41 41 Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡσαίας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42 Ἀλλ' ὁμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν 42 διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὠμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυναγάγοι. 43 43 Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπεν, 44 "Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, δὲν πιστεῦει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με." 45 καὶ 45 ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 46 Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐν τῷ σκότει πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ. 47 Καὶ εἰ τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, 47 ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν" 48 διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον. 48 49 Ὁ ἀθετῶν ἐμέ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν" 50 ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκείνος θέλει κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 Διότι 51 ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατήρ, αὐτὸς μοι ἔδωκεν ἐντολήν, 52 τί νὰ εἶπω, καὶ τί νὰ λαλήσω" 50 καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. "Ὅσα λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοι εἶπεν ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΠΡΟ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, 1 ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς 2 ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτοῦ, διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγάπησας τοὺς ἰδικούς του τοὺς ἐν τῷ 2 κεφ. ιβ'. 23: ις'. 1, 11.

κόσμῳ μέχρι τέλους ἠγάπησεν αὐτούς. 2 Καὶ ἀφ' οὗ ἐγεινε δείπνος, 2 (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἦδη βάλει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰουδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ αὐτόν) 3 ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς 4 ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτόν ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ 5 ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4 6 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη. 5 Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ σπογγίσῃ μετὰ τὸ προσόψιον μετὰ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζωσμένος.

6 Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ἐκείνος, Κύριε, 7 σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

7 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν ἐξεύρεις τώρα, 8 θέλεις ὁμως γνωρίσει μετὰ ταῦτα.

8 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἶωνα.

Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, 9 Ἐὰν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.

9 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.

10 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρεῖαν εἰμὴ τοὺς πόδας νὰ νιφθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρός· καὶ 10 σεῖς εἰσθε καθαροὶ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. 11 11 Διότι ἤξευρεν ἐκείνον ὅστις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες καθαροί.

12 Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐνίψῃ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθίσατος πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς ἐσᾶς; 13 12 Σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. 14 13 Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, σᾶς ἐνίψω τοὺς πόδας, 14 καὶ σεῖς χρεωστεῖτε νὰ νίπτῃτε τοὺς πόδας ἀλλήλων. 15 Διότι 15 παράδειγμα ἔδωκα εἰς ἐσᾶς, διὰ νὰ κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς. 16 16 Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δούλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 17 Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, εἰς τὴν κάμνητε αὐτά. 18 Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἔκλεξα· ἀλλὰ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ, 18 "Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐσήκωσεν ἐπ' ἐμέ τὴν πτέρναν αὐτοῦ." 19 19 Ἀπὸ τοῦ νῦν σᾶς λέγω τοῦτο πρὶν γείνη, διὰ 17 Ἰακ. α'. 25. 18 Ψαλ. μα'. 9. Ματθ. ε'ιχ. 21. 19 κεφ. ιδ'. 29: ις'. 4.

Λουκ. κβ'. 3. ε'ιχ. 27. 4 Ματθ. ια'. 27: κη'. 18. κεφ. γ'. 35: ις'. 2. Πράξ. β'. 36. Κορ. Α'. ιε'. 27. 'Εβρ. β'. 8. 5 κεφ. η'. 42: ις'. 28. 6 Λουκ. κβ'. 27. Φιλίπ. β'. 7, 8. 7 'Ιδὲ Ματθ. γ'. 14. 8 ε'ιχ. 12. 9 κεφ. γ'. 5. Κορ. Α'. ε'. 11. 'Εφεσ. ε'. 26. Τίτ. γ'. 5. 'Εβρ. ι'. 22. 10 κεφ. ιε'. 3. 11 κεφ. ε'. 64. 12 Ματθ. κγ'. 8, 10. Λουκ. ε'. 46. Κορ. Α'. η'. 6: β'. 3. Φιλίπ. β'. 11. 13 Λουκ. κβ'. 27. 14 'Ρωμ. ιβ'. 10. Γαλ. ε'. 1, 2. Πέτρ. Α'. ε'. 5. 15 Ματθ. ια'. 29. Φιλίπ. β'. 5. Πέτρ. Α'. β'. 21. 'Ιωάν. Α'. β'. 6. 16 Ματθ. ι'. 24. Λουκ. ε'. 40. κεφ. ιε'. 20. 17 Ἰακ. α'. 25. 18 Ψαλ. μα'. 9. Ματθ. κς'. 23. ε'ιχ. 21. 19 κεφ. ιδ'. 29: ις'. 4.

20 Ματθ. 40: κε.
 40. Λουκ. 1. 16.
 21 Ματθ. κε'. 21.
 Μάρκ. ιδ'. 18. Λουκ. κεβ'. 21.
 22 κεφ. ιβ'. 27.
 23 Πράξ. α'. 17.
 Ιωάν. Α'. β'. 19.
 24 κεφ. ιθ'. 26: κ'. 2, 20, 24.
 25 Λουκ. κεβ'. 3.
 κεφ. ε'. 70.
 26 κεφ. ιβ'. 6.
 27 κεφ. ιβ'. 23.
 28 κεφ. ιθ'. 13.
 Πέτρ. Α'. δ'. 11.
 29 κεφ. ιζ'. 1, 4, 5, 6.
 30 κεφ. ιβ'. 23.
 31 κεφ. ζ'. 34: η'. 21.
 32 Λευιτ. ιβ'. 18.
 33 κεφ. ιε'. 12, 17.
 34 Εφσ. ε'. 2. Θεσ. Α'. δ'. 9.
 35 Ιακ. β'. 8.
 Πέτρ. Α'. α'. 22.
 Ιωάν. Α'. β'. 7, 8: γ'. 11, 23: δ'. 21.
 36 Ιωάν. Α'. β'. 5.
 37 κεφ. κα'. 18. Πέτρ. β'. α'. 14.

να πιστεύσητε ὅταν γείνη, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. 20 ²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις δέχεται ὄντινα πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχεται τὸν πέμψαντά με.

21 ²¹ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ²² ἐταράχθη τὴν ψυχὴν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ²³ εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει.

22 ²² Ἐβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορῶντες περὶ τίνος λέγει.

23 ²³ Ἐκάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24 Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ τὴν ἐρωτήσιν τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγει. 25 Καὶ πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, τίς εἶναι;

26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει.

Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην.

27 Καὶ ²⁷ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι κάμνεις, κάμε ταχύτερον. 28 Τοῦτο ὁμοῦ οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τί εἶπε πρὸς αὐτόν. 29 Διότι τινὲς ἐνόμιζον, ἐπειδὴ ²⁹ ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὅσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἑορτήν· ἢ νὰ δώσῃ τι εἰς τοὺς πτωχοὺς. 30 Λαθῶν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθὺς· ἦτο δὲ νύξ.

31 Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς, ³¹ Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ³² καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. 32 ³² Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, ³³ καὶ εὐθὺς θέλει δοξάσει αὐτόν. 33 Τεκνία, ἔτι ὀλίγον εἶμαι μεθ' ὑμῶν. Ἔχετε με ζητήσῃ· καὶ ³⁴ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε, καὶ πρὸς ἐσὰς λέγω τώρα. 34 ³⁴ Ἐντολὴν καινὴν σὰς δίδω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σὰς ἠγάπησα, καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 ³⁵ Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἰσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

36 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;

Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ με ἀκολουθήσῃς· ³⁶ ὕστερον ὁμοῦ θέλεις με ἀκολουθήσει.

37 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκο-

λουθήσω τώρα; ³⁷ τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλλει ὑπὲρ σοῦ.

38 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλλει ὑπὲρ ἐμοῦ; ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάξει ὁ ἀλέκτωρ, ἐωσοῦ με ἀπαρνηθῆς τρίς.

[ΚΕΦ. ΙΔ'.] ¹ ἈΣ μὴ ταράττηται ἡ καρδιά σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ, ἤθελον σὰς εἰπεῖ· ³ ὑπάγω νὰ σὰς ἐτοιμάσω τόπον. 3 Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σὰς ἐτοιμάσω τόπον, ⁴ πάλιν ἔρχομαι, καὶ θελω σὰς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, ⁵ διὰ τὴν ἡσθε καὶ σεῖς ὅπου εἶμαι ἐγὼ. 4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

5 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δύναμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν;

6 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ⁶ ἡ ὁδὸς, καὶ ⁷ ἡ ἀλήθεια, καὶ ⁸ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ· 7 ⁷ ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· εἰ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτόν, καὶ εἶδετε αὐτόν.

8 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς.

9 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν με ἐγνώρισας, Φίλιππε; ¹⁰ ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα; 10 Δὲν πιστεύεις ὅτι ¹¹ ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ¹² ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα. 11 Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· ¹³ εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. 12 ¹² Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα κάμνω, καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλῆτερα τούτων θέλει κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου. 13 Καὶ ¹⁴ ὅτι, ἐὰν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο, διὰ τὴν ἡσθε καὶ σεῖς ὅπου ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ. 14 Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό.

15 ¹⁵ Ἐὰν με ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε. 16 Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ ¹⁷ θέλει σὰς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ τὴν ἡσθε καὶ σεῖς ὅπου ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, 17 Ἰωάν. Α'. γ'. 22: ε'. 14. ¹⁸ εἰς. 21, 23. κεφ. ιε'. 10, 14. Ἰωάν. Α'. ε'. 3. ¹⁹ κεφ. ιε'. 26: ιε'. 7. Ῥωμ. η'. 15, 26.

20 Ματθ. κε'. 33, 34, 35.
 Μάρκ. ιδ'. 29, 30, 31.
 Λουκ. κεβ'. 33, 34.

1 εἰς. 27.
 κεφ. ιε'. 22, 23.
 2 κεφ. ιγ'. 33, 36.
 3 εἰς. 18, 28. Πράξ. α'. 11.
 4 κεφ. ιβ'. 26: ιζ'. 24. Θεσ. Α'. δ'. 17.
 5 Ἐβρ. θ'. 8.
 6 κεφ. α'. 17: η'. 32.
 7 κεφ. α'. 4: ια'. 25.
 8 κεφ. ι'. 9.
 9 κεφ. η'. 19.
 10 κεφ. ιβ'. 45. Κολ. α'. 15.
 11 Ἐβρ. α'. 3.
 12 εἰς. 20.
 κεφ. ι'. 38: ιζ'. 21, 23.
 12 κεφ. ε'. 19: ζ'. 16: η'. 28: ιβ'. 49.
 13 κεφ. ε'. 36: ι'. 38.
 14 Ματθ. κα'. 21.
 Μάρκ. ιε'. 17. Λουκ. ιε'. 17.
 15 Ματθ. ζ'. 7: κα'. 22. Μάρκ. ια'. 24.
 Λουκ. ια'. 9. κεφ. ιε'. 7, 16: ιε'. 23, 24.
 16 Ἰακ. α'. 5.
 17 εἰς. 21, 23. κεφ. ιε'. 26: ιε'. 7.

18 κεφ. ιε'.
26: ιε'.
13. 'Ιωάν.
Α'. δ'. 6.
19 Κορ. Α'.
β'. 14.
20 'Ιωάν.
Α'. β'. 27.
21 Ματθ.
κη'. 20.
22 ε'ιχ. 3.
28.
23 κεφ. ιε'.
16.
24 Κορ. Α'.
ιε'. 20.
25 ε'ιχ. 10.
κεφ. ι'.
38: ιζ'.
21, 23, 26.
26 ε'ιχ. 15.
23. 'Ιωάν.
Α'. β'. 5:
ε'. 3.
27 Λουκ.
ε'. 16.
28 ε'ιχ. 15.
29 'Ιωάν.
Α'. β'. 24.
'Αποκ. γ'.
30.
30 ε'ιχ. 10.
κεφ. ε'.
19, 38:
ζ'. 16:
η'. 28:
ιβ'. 49.
31 ε'ιχ. 16.
Λουκ. κδ'.
49. κεφ.
ιε'. 26:
ισ'. 7.
32 κεφ. β'.
22: ιβ'.
16: ις'.
13. 'Ιωάν.
Α'. β'. 20,
27.
33 Φιλιπ.
δ'. 7.
Κολ. γ'.
15.
34 ε'ιχ. 1.
35 ε'ιχ. 3,
18.
36 ε'ιχ. 12.
κεφ. ις'.
16: κ'.
17.
37 'Ιδὲ
κεφ. ε'.
18: ι'. 30.
Φιλιπ. β'.
6.
38 κεφ. ιγ'. 19: ις'. 4. 39 κεφ. ιβ'. 31: ις'. 11.
40 κεφ. ι'. 18. Φιλιπ. β'. 3. 'Ἐβρ. ε'. 8.

18 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, 19 τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτὸ, οὐδὲ γνωρίζει αὐτὸ· σεῖς ὅμως γνωρίζετε αὐτὸ, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ 20 ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι. 18 21 Δὲν θέλω σὰς ἀφήσει ὀρφανούς· 22 ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. 19 22 Ἐτι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλέον δὲν με βλέπει· 23 σεῖς ὅμως με βλέπετε· 24 διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ. 20 25 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, 25 ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. 21 26 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ φυλάττων αὐτάς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ θέλω φανερώσει ἐμαυτὸν εἰς αὐτόν.

22 Λέγει πρὸς αὐτὸν 27 ὁ 'Ιουδας (οὐχὶ ὁ 'Ισκαριώτης), Κύριε, τί συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσῃς σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον;

23 Ἀπεκρίθη ὁ 'Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, 22 Ἐάν τις με ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατὴρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, 29 καὶ πρὸς αὐτόν θέλομεν ἐλθεῖ, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει. 24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ 30 ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε, δὲν εἶναι ἰδικός μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

25 Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν. 26 31 Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψῃ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, 32 ἐκεῖνος θέλει σὰς διδάξει πάντα, καὶ θέλει σὰς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς.

27 33 Εἰρήμην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήμην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει, σὰς δίδω ἐγὼ. 34 Ἄς μὴ ταράττηται ἡ καρδιά σας, μηδὲ ἄς δειλιά. 28 Ἐκούσατε 35 ὅτι ἐγὼ σὰς εἶπον, 36 Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐάν με ἠγαπᾶτε, ἠθέλετε χαρὴν ὅτι εἶπον, Ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· 37 διότι ὁ Πατὴρ μου εἶναι μεγαλήτερός μου. 29 Καὶ 38 τῶρα σὰς εἶπον πρὶν γείνη, διὰ νὰ πιστευσητε ὅταν γείνη.

30 Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλὰ μεθ' ὑμῶν· 39 διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί. 31 Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, 40 καὶ καθὼς με προσέταξεν ὁ Πατὴρ, οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἄς ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν.

[ΚΕΦ. ΙΕ'.] Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου εἶναι ὁ γεωργός. 2 1 Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπτεται αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτὸ, διὰ νὰ φέρῃ πλειότερον καρπὸν. 3 2 Τῶρα σεῖς εἰσθε καθαροί, διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς. 4 3 Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί. 5 Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φερεῖ 4 καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμνητε οὐδέν. 6 Ἐάν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοί, 5 ῥίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ξηραίνεται· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ ῥίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται. 7 Ἐάν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, 6 θέλετε ζητεῖ ὅτι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γείνει εἰς ἐσᾶς. 8 7 Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατὴρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν· 8 καὶ οὕτω θέλετε εἶσθαι μαθηταί μου.

9 Καθὼς ἐμὲ ἠγάπησεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἐσᾶς, μένατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. 10 9 Ἐάν τὰς ἐντολὰς μου φυλάξητε, θέλετε μείνει ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολὰς τοῦ Πατρός μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. 11 Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνῃ ἐν ὑμῖν ἡ χαρὰ μου, καὶ 10 ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾖναι πλήρης. 12 11 Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς σὰς ἠγάπησα. 13 12 Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ βάλῃ τισ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 13 Σεῖς εἰσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σὰς παραγγέλλω. 15 Δὲν σὰς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, 14 διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐφανερώσα εἰς ἐσᾶς. 16 15 Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελέξα ἐσᾶς, 16 καὶ σὰς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μένῃ· ὥστε, 17 ὅτι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρός ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σὰς δώσῃ αὐτό. 17 18 Ταῦτα σὰς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18 19 Ἐάν ὁ κόσμος σὰς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν ἐμίσησεν. 19 20 Ἐάν ἦσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος 19 10, 19. 18 Ματθ. κη'. 19. Μάρκ. ις'. 15. Κολ. α'. 6. 17 ε'ιχ. 7. κεφ. ιδ'. 13. 18 'Ιωάν. Α'. γ'. 1, 13. 20 'Ιωάν. Α'. δ'. 5.

1 Ματθ.
ιε'. 13.
2 κεφ. ιγ'.
10: ιζ'.
17. Ἐφес.
ε'. 26.
Πέτρ. Α'.
α'. 22.
3 Κολ. α'.
23. 'Ιωάν.
Α'. β'. 6.
4 'Ἄποκ.
ιδ'. 8.
Φιλιπ. α'.
11: δ'. 13.
5 Ματθ.
γ'. 10:
ζ'. 19.
6 ε'ιχ. 16.
κεφ. ιδ'.
13, 14:
15: 23.
7 Ματθ.
ε'. 16.
Φιλιπ. α'.
11.
8 κεφ. η'.
31: ιγ'.
35.
9 κεφ. ιδ'.
15, 21, 23.
10 κεφ. ις'.
24: ιζ'.
13. 'Ιωάν.
Α'. α'. 4.
11 κεφ. ιγ'.
34. Θεσ.
Α'. δ'. 9.
Πέτρ. Α'.
δ'. 8.
'Ιωάν. Α'.
γ'. 11: δ'.
21.
12 κεφ. ι'.
11, 15.
'Ῥωμ. ε'.
7, 8.
'Ἐφес. ε'.
2. 'Ιωάν.
Α'. γ'. 16.
13 κεφ. ιδ'.
15, 23.
'Ιδὲ Ματθ.
ιβ'. 50.
14 Γεν. ιη'.
17. κεφ.
ις'. 26.
Πράξ. κ'.
27.
15 κεφ. ε'.
70: ιγ'.
18. 'Ιωάν.

Κεφ. 15.

11 κεφ. 15.
14. Ματθ.
1. 24. Λουκ. 5.
40. κεφ. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

σμος ἤθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· 21 ἐπειδὴ ὁμοως δὲν εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σὰς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο σὰς μισεῖ ὁ κόσμος. 20 Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς, 22 Δὲν εἶναι δούλος μεγαλύτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμὲ εἰδώσαν, καὶ σὰς θέλουσι διώξει· 23 ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει. 21 Ἀλλὰ 22 ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με. 22 Ἐὰν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· 23 τὴν ἀμαρτίαν δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. 23 27 Ὁ μισῶν ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 24 Ἐὰν δὲν ἔκαμον μεταξύ αὐτῶν 25 τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τὴν ἀμαρτίαν δὲν ἐμίσησαν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. 25 Ἀλλὰ τοῦτο ἔγινε, διὰ τὸ πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· 26 ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. 26 30 Ὅταν ὁμοως ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, τὸν ὅποιον ἐγὼ θέλω πέμψει πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, 31 ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. 27 Ἀλλὰ 32 καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, 33 διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἰσθε.

[Κεφ. 15.] Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, 1 διὰ τὸ μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 2 θέλουσι σὰς κάμει ἀποσυναγώγους· μάλιστα ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν 3 πᾶς ὅστις σὰς θανατώσῃ θέλει νομίσει ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν. 3 Καὶ 4 ταῦτα θέλουσι σὰς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμὲ. 4 Ἀλλὰ 5 ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὸ ἐνθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. 6 Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς, διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

5 Τώρα δὲ 7 ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν με ἐρωτᾷ, Που ὑπάγεις; 6 Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, 8 ἡ λύπη ἐγένετο τὴν καρδίαν σας. 7 Ἐγὼ ὁμοως τὴν ἀληθειαν σὰς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς νὰ ἀπέλθω ἐγὼ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος δὲν θέλει εἰσελθεῖ πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' 10 ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς. 8 Καὶ 9

1. 1: 2. 1: 3. 1: 4. 1: 5. 1: 6. 1: 7. 1: 8. 1: 9. 1: 10. 1: 11. 1: 12. 1: 13. 1: 14. 1: 15. 1: 16. 1: 17. 1: 18. 1: 19. 1: 20. 1: 21. 1: 22. 1: 23. 1: 24. 1: 25. 1: 26. 1: 27. 1: 28. 1: 29. 1: 30. 1: 31. 1: 32. 1: 33. 1: 34. 1: 35. 1: 36. 1: 37. 1: 38. 1: 39. 1: 40. 1: 41. 1: 42. 1: 43. 1: 44. 1: 45. 1: 46. 1: 47. 1: 48. 1: 49. 1: 50. 1: 51. 1: 52. 1: 53. 1: 54. 1: 55. 1: 56. 1: 57. 1: 58. 1: 59. 1: 60. 1: 61. 1: 62. 1: 63. 1: 64. 1: 65. 1: 66. 1: 67. 1: 68. 1: 69. 1: 70. 1: 71. 1: 72. 1: 73. 1: 74. 1: 75. 1: 76. 1: 77. 1: 78. 1: 79. 1: 80. 1: 81. 1: 82. 1: 83. 1: 84. 1: 85. 1: 86. 1: 87. 1: 88. 1: 89. 1: 90. 1: 91. 1: 92. 1: 93. 1: 94. 1: 95. 1: 96. 1: 97. 1: 98. 1: 99. 1: 100.

ἔλθων ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· 9 11 περὶ ἀμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμὲ· 10 12 περὶ δικαιοσύνης δὲ, 13 διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν με βλέπετε· 11 14 περὶ δὲ κρίσεως, 15 διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

12 Ἐτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, 16 δὲν δύνασθε ὁμοως τώρα νὰ βαστάζητε αὐτά· 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, 18 θέλει σὰς ὀδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ θέλει λαλήσει, καὶ θέλει σὰς ἀναγγεῖλαι τὰ μέλλοντα. 14 Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμὲ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλαι πρὸς ἐσᾶς. 15 19 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλαι πρὸς ἐσᾶς. 16 20 Ὀλίγον ἐτι, καὶ δὲν με βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ· 21 διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

17 Τότε τινὲς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν με βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ· καὶ, Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; 18 Ἐλεγον λοιπόν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὅποιον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

19 Ἐνόησε λοιπόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τοῦτου συζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν με βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ; 20 Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαῦσαι καὶ θρηνησεῖ, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῆ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῆ· ἡ λύπη σας ὁμοως θέλει μεταβληθῆ εἰς χαράν. 21 22 Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ, λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφοῦ ὁμοως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθυμείται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαράν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 23 Καὶ σεῖς λοιπόν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὁμοως θέλω σὰς ἰδεῖ, 24 καὶ θέλει χαρῆ ἡ καρδία σας, καὶ τὴν χαράν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σας. 23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσῃ παρ' ἐμοῦ οὐδέν.

25 Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃτε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σὰς δώσει. 24 Ἐὼς τώρα δὲν ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ θέλετε λαμβάνει, 25 διὰ τὸ ἵναί πληρῆς ἡ χαρὰ σας. 25 Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλά-

11 Πράξ.
β'. 22 ἔωσ
37.
12 Πράξ.
β'. 32.
13 κεφ. γ'.
14: ε'. 32.
16 Πράξ.
κ'. 18.
15 Λουκ.
1. 18.
κεφ. 1β'.
31. Ἐφεσ.
β'. 2.
Κολ. β'.
15. Ἐβρ.
β'. 14.
16 Μάρκ.
8. 33.
Κορ. Α'.
γ'. 2.
Ἐβρ. ε'.
12.
17 κεφ. 1δ'.
17: 1ε'.
26.
18 κεφ. 1δ'.
26. Ἰωάν.
Α'. β'. 20.
27.
19 Ματθ.
1α'. 27.
κεφ. γ'.
35: 1γ'.
3: 15. 10.
20 εἰχ. 10.
κεφ. ζ'.
33: 1γ'.
33: 1δ'.
19.
21 εἰχ. 28.
κεφ. 1γ'.
3.
22 Ἥσα.
κ'. 17.
23 εἰχ. 6.
24 Λουκ.
κδ'. 41,
52. κεφ.
1δ'. 1, 27:
κ'. 20.
Πράξ. β'.
46: 1γ'.
52. Πέτρ.
Α'. α'. 8.
25 Ματθ.
ζ'. 7.
κεφ. 1δ'.
13: 1ε'.
16.
26 κεφ. 1ε'.
11.

λησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ἄρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ παρρησίᾳ θέλω σᾶς ἀναγγεῖλαι περὶ τοῦ Πατρὸς. 26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητή-
 27 σεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σᾶς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεῖς ἠγαπήσατε ἐμὲ, 28 καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρά τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. 28 Ἐξῆλθον παρά τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

29 Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ, τώρα παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις. 30 Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χρείαν νὰ σέ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου 31 πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

31 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε; 32 Ἰδοὺ, 33 ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, 34 νὰ σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσητε ἐμὲ μόνον· 35 ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ· 33 ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, 36 διὰ νὰ ἔχητε εἰρήμην ἐν ἐμοί. 37 Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν· ἀλλὰ 38 θαρσεῖτε· 39 ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

[Κεφ. ιζ.] ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὑψώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Υἱόν σου, διὰ νὰ σέ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱὸς σου· 2 καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, διὰ νὰ δώσῃ ζωὴν αἰώνιον· 3 εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν. 3 Ἀὐτὴ δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, 4 καὶ τὸν ὅποιον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4 Ἐγὼ σέ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· 5 τὸ ἔργον ἐτελείωσα 6 τὸ ὅποιον μοι ἔδωκας διὰ νὰ κάμω. 5 Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου, 10 μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρά σοὶ πρὶν γείνη ὁ κόσμος.

6 Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους 12 τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοὶ σου

1 κεφ. ιβ'. 23: ιγ'. 32. 2 Δαν. ζ'. 14. Ματθ. ια'. 27: κη'. 18. κεφ. γ'. 35: ε'. 27. Κορ. Α'. ιε'. 25, 27. Φιλίπ. β'. 10. Ἐβρ. β'. 8. 3 κεφ. ε'. 37. εἰχ. 6, 9, 24. 4 Ἡσα. νγ'. 11. Ἱερ. θ'. 24. 5 Κορ. Α'. η'. 4. Θεοσ. Α'. α'. 9. 6 κεφ. γ'. 34: ε'. 36, 37: ε'. 29, 57: ζ'. 29: ι'. 36: ια'. 42. 7 κεφ. ιγ'. 31: ιδ'. 13. 8 κεφ. δ'. 34: ε'. 36: θ'. 3: ιθ'. 30. 9 κεφ. ιδ'. 31: ιε'. 10. 10 κεφ. α'. 1, 2: ι'. 30: ιδ'. 9. Φιλίπ. β'. 6. Κολ. α'. 15, 17. Ἐβρ. α'. 3, 10. 11 εἰχ. 26. Ψαλ. κβ'. 22. 12 εἰχ. 2, 9, 11. κεφ. ε'. 37, 39: ι'. 29: ιε'. 19.

ἦσαν, καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτούς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν. 7 Τώρα ἐγνωρίσαν ὅτι πάντα ὅσα μοι ἔδωκας παρά σου εἶναι· 8 διότι τοὺς λόγους 12 τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, 14 καὶ ἐγνωρίσαν ἀληθῶς ὅτι παρά σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· 18 δὲν παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ ἰκεῖνων τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας, διότι ἰδικοὶ σου εἶναι. 10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, 16 καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· 17 δὲν ἐδοξάσθη ἐν αὐτοῖς. 11 Καὶ 17 δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, 18 φύλαξον αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου, τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας, 19 διὰ νὰ ἦναι ἐν 20 καθὼς ἡμεῖς. 12 Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, 21 ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· ἰκεῖνους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐφύλαξα, 22 καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, 23 εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 24 διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή.

13 Τώρα δὲ ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσιν τὴν χαρὰν μου πλήρη ἐν αὐτοῖς. 14 Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· 26 καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, 27 καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. 15 Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσῃ αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ 28 νὰ φυλάξῃ αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. 17 Ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· 31 ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου εἶναι ἀλήθεια. 18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλα εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. 19 Καὶ 33 ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

20 Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν· 21 34 διὰ νὰ ἦναι πάντες ἐν· 35 καθὼς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοί καὶ ἐγὼ ἐν σοί, νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν· διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

22 Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· 36 διὰ νὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἐν. 23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί· 37 διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ

22 κεφ. κ'. 21. 23 Κορ. Α'. α'. 2, 30. Θεοσ. Α'. δ'. 7. Ἐβρ. ι'. 10. 24 εἰχ. 11, 22, 23. κεφ. ι'. 16. Ρωμ. ιβ'. 5. Γαλ. γ'. 28. 25 κεφ. ι'. 38: ιδ'. 11. 26 κεφ. ιδ'. 20. Ἰωάν. Α'. α'. 3: γ'. 24. 27 Κολ. γ'. 14.

12 κεφ. η'. 28: ιβ'. 49: ιδ'. 10. 14 εἰχ. 25. κεφ. ιε'. 27, 30. 15 Ἰωάν. Α'. ε'. 19. 16 κεφ. ιε'. 15. 17 κεφ. ιγ'. 1: ιε'. 28. 18 Πέτρ. Α'. α'. 5. Ἰουδ. 1. 19 εἰχ. 21. κ.τ.λ. 20 κεφ. ι'. 30. 21 κεφ. ε'. 39: ι'. 28. Ἐβρ. β'. 13. 22 κεφ. ιη'. 9. Ἰωάν. Α'. β'. 19. 23 κεφ. ε'. 70: ιγ'. 18. 24 Ψαλ. ρθ'. 8. Πράξ. α'. 20. 25 εἰχ. 8. 26 κεφ. ιε'. 18, 19. Ἰωάν. Α'. γ'. 13. 27 κεφ. η'. 23. εἰχ. 19. 28 Ματθ. Γαλ. α'. 4. Θεοσ. Β'. γ'. 3. Ἰωάν. Α'. ε'. 18. 29 εἰχ. 14. 30 κεφ. ιε'. 3. Πράξ. ιε'. 9. Ἐφρ. ε'. 26. Πέτρ. Α'. α'. 22. 31 Σαμ. Β'. ζ'. 28. Ψαλ. ριθ'. 142, 151. κεφ. η'. 40. Α'. δ'. 7. Θεοσ. Β'. Ρωμ. ιβ'. 5. Γαλ. γ'. 28. 22 κεφ. ι'. 38: ιδ'. 11. 26 κεφ. ιδ'. 20. Ἰωάν. Α'. α'. 3: γ'. 24. 27 Κολ. γ'. 14.

Κεφ. ιη'.

99 κεφ. 103. 26:
105. 3.
108. 17.
110 εὐχ. 5.
111 κεφ. 12.
112: 15. 3.
113 κεφ. 5.
114: 17.
115: 1. 15.
116 εὐχ. 8.
117 κεφ. 15.
118: 27.
119 εὐχ. 6.
120 κεφ. 12.
121: 15.
122 κεφ. 12.
9.

γνωρίξη ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστει-
λας, καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ
ἠγάπησας.

24³⁸ Πάτερ, ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ
ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι
καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι
τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας,
διότι⁵⁹ μετ' ἠγάπησας πρὸ καταβολῆς
κόσμου.

25 Πάτερ δίκαιε, καὶ⁴⁰ ὁ κόσμος δὲν
σέ ἐγνώρισεν, ⁴¹ ἐγὼ δὲ σέ ἐγνώρισα,
⁴² καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέ-
στειλας. 26 Καὶ⁴³ ἐφανέρωσα εἰς
αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανε-
ρῶσαι. ⁴⁴ διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μετ' ἐμὲ
ὁποίαν μετ' ἠγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ
ἐν αὐτοῖς.

[ΚΕΦ. ΙΗ'.] ἈΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ
Ἰησοῦς, ¹ ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ πέραν² τοῦ χειμάρρου τῶν Κέ-
δρων, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον
εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2³ ἤξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ
παραδίδων αὐτόν· ³ διότι πολλάκις συν-
ῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ. 3⁴ Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λα-
βὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ
μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων.

4 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξεύρων πάντα τὰ
ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε
πρὸς αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; 5 Ἀπε-
κρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν
Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰη-
σοῦς, Ἐγὼ εἶμαι. Ἰστατο δὲ μετ'
αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν.
6 Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι
ἐγὼ εἶμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω,
καὶ ἔπεσον χαμαί.

7 Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς,
Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν
Ναζωραῖον. 8 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς,
Σὰς εἶπον ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν
ἐμὲ ζητῆτε, ἀφίσητε τούτους νὰ ὑπά-
γωσι· ⁹ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν
ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι⁵ ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁ-
ποίους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

10 Τότε⁶ ὁ Σίμων Πέτρος ἔχων μά-
χαιραν ἔσυρεν αὐτήν, καὶ ἐκτύπησε τὸν
δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν
αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ
ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος. 11 Εἶπε
λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον,
Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην.
12 Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ
Πατήρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

12 Τὸ τᾶγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος
καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλα-
βον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν, 13
καὶ⁷ ἔφεραν αὐτόν εἰς τὸν Ἄνναν
πρωτόν· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊά-
φου, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐκείνου. 14¹⁰ Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ
συμβουλευσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι
συμφέρι νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος
ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15¹¹ Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ
Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς· ὁ
δὲ μαθητῆς ἐκείνος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν
ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ
εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως. 16¹² Ὁ
δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλησίον τῆς
θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητῆς ὁ
ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρ-
χιερέα, καὶ ὠμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν,
καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. 17 Λέγει
λοιπὸν ἡ δούλη ἢ θυρωρὸς πρὸς τὸν
Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν
μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει
ἐκείνος, Δὲν εἶμαι. 18 Ἰστατο δὲ οἱ
δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται, οἵτινες εἶχον
κάμει ἀνθρακίαν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ
ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἵστατο ὁ
Πέτρος καὶ ἐθερμαίνεται.

19 Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν
Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ
περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.
20 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς,
15¹⁵ Ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα εἰς τὸν
κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ
Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν
κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν. 21 Τί μὲ
ἔρωτᾶς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί
ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ, οὗτοι
ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγὼ.

22 Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπη-
ρετῶν ἱστάμενος πλησίον¹⁴ ἔδωκε βύ-
πισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως
ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα;

23 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς,
Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ
τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς, τί μὲ ἔρεις;
24¹⁵ Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτόν ὁ
Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφου τὸν
ἀρχιερέα.

25 Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἵστατο καὶ
ἐθερμαίνεται· ¹⁶ εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐ-
τόν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκείνος, καὶ εἶπε,
Δὲν εἶμαι. 26 Λέγει εἰς ἐκ τῶν δού-
λων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγ-
γενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποῖου ὁ Πέτρος
ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σέ εἶδον ἐγὼ
ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 Πάλιν
λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, ¹⁷ καὶ εὐθύς
ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

28¹⁵ Φέρουσι λοιπὸν τῶν Ἰησοῦν
ἀπὸ τοῦ Καϊάφου εἰς τὸ πραιτώριον·
ἦτο δὲ πρωί, ¹⁸ καὶ αὐτοὶ δὲν εἰσῆλθον
εἰς τὸ πραιτώριον, ἀλλὰ νὰ μὴ μιανθῶ-

10 κεφ. ια'.
50.

11 Μαθθ.
κς'. 58.
Μάρκ. ιδ'.
54. Λουκ.
κβ'. 54.
12 Μαθθ.
κς'. 69.
Μάρκ. ιδ'.
66. Λουκ.
κβ'. 54.

13 Μαθθ.
κς'. 55.
Λουκ. δ'.
15. κεφ.
ς'. 14.
26, 28:
7. 2.

14 Ἱερ. κ'.
2. Πράξ.
κγ'. 2.
15 Μαθθ.
κς'. 57.
16 Μαθθ.
κς'. 69,
71. Μάρκ.
ιδ'. 69.
Λουκ. κβ'.
58.

17 Μαθθ.
κς'. 74.
Μάρκ. ιδ'.
72. Λουκ.
κβ'. 60.
κεφ. ιγ'.
38.
18 Μαθθ.
κς'. 2.
Μάρκ. ιε'.
1. Λουκ.
κγ'. 1.
Πράξ. γ'.
13.

19 Πράξ.
ι'. 28:
ισ'. 3.

κεφ. ιζ'.
12.
Μαθθ.
κς'. 51.
Μάρκ. ιδ'.
47. Λουκ.
κβ'. 49,
50.
Μαθθ. κ'.
22: κς'.
39, 42.
Μαθθ.
κς'. 57.
Λουκ. γ'.
1.

σιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πάσχα. 29 Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιός, δὲν ἠθέλωμεν σοὶ παραδώσει αὐτόν.

31 Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σείς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν.

Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα. 32 ²⁰ Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

33 ²¹ Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνηξε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἐαυτοῦ λέγεις σὺ τούτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες;

36 ²² Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἴαν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρεταὶ μου ἠθέλον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους· τώρα δὲ ²³ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν.

37 Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σὺ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγὼ. Ἐγὼ διὰ τούτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τούτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. ²⁴ Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνὴν μου.

38 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Τί εἶναι ἀλήθεια;

Καὶ τούτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, ²⁵ Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἔγκλημα ἐν αὐτῷ· 39 ²⁶ εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

40 ²⁷ Πάλιν λοιπὸν ἐκραύγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τούτον· ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ²⁸ Ἦτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

[ΚΕΦ. ΙΘ'.] ΤΟΤΕ ¹ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. 2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν, 3 καὶ ἔλεγον,

Χαίρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ραπίσματα.

4 Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἐξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἴδου, σᾶς φέρω αὐτὸν ἐξω, ² διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. 5 Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6 ³ Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρεταὶ, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σείς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα.

7 Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, ⁴ Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, ⁵ διότι ἔκαμεν ἐαυτὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

8 Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τούτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σὺ; ⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν. 10 Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμέ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;

11 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ⁷ Δὲν εἶχες οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, εἴαν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τούτο ὁ παραδίδων με εἰς σέ, ἔχει μεγαλύτεραν ἀμαρτίαν.

12 Ἐκτοτε ἐζήτηε ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὁμως ἐκραζόν λέγοντες, ⁸ Ἐὰν τούτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· ⁹ πᾶς ὅστις κάμνει ἐαυτὸν βασιλέα, ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα.

13 Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τούτον τὸν λόγον, ἔφερεν ἐξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Διθόστρωτον, Ἑβραϊστί δὲ Γαββαθᾶ. 14 ¹⁰ Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ἄρα περίπου ἔκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἴδου ὁ βασιλεὺς σας.

15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν.

Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω;

Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, ¹¹ Δὲν ἔχομεν βασιλέα ἐμὴ Καίσαρα.

16 ¹² Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτὸν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ σταυρωθῇ.

Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον. 17 Καὶ ¹³ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ¹⁴ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται

²⁰ Ματθ. κ'. 19. κεφ. ιβ'. 32, 33. ²¹ Ματθ. κζ'. 11.

²² Τιμ. Α'. ε'. 13.

²³ Δαν. β'. 44: ζ'. 14. Λουκ. ιβ'. 14. κεφ. ε'. 15: η'. 15. ²⁴ κεφ. η'. 47. Ἰωάν. Α'. γ'. 19: δ'. 6.

²⁵ Ματθ. κζ'. 24. Λουκ. κγ'. 4. κεφ. ιβ'. 4, 6. ²⁶ Ματθ. κζ'. 15. Μάρκ. ιε'. 6. Λουκ. κγ'. 17. ²⁷ Πράξ. γ'. 14. ²⁸ Λουκ. κγ'. 19.

¹ Ματθ. κ'. 19: κζ'. 26. Μάρκ. ιε'. 15. Λουκ. ιη'. 33.

² κεφ. ιη'. 38. εἰχ. 6.

² Πράξ. γ'. 13.

⁴ Λευιτ. κδ'. 16. ⁵ Ματθ. κς'. 65. κεφ. ε'. 18: ι'. 33. ⁶ Ἡσα. νγ'. 7. Ματθ. κζ'. 12, 14.

⁷ Λουκ. κβ'. 53. κεφ. ζ'. 30.

⁸ Λουκ. κγ'. 2. ⁹ Πράξ. ιζ'. 7.

¹⁰ Ματθ. κζ'. 62. ¹¹ Γεν. μθ'. 10. ¹² Ματθ. κζ'. 26, 31. Μάρκ. ιε'. 15. Λουκ. κγ'. 24. ¹³ Ματθ. κζ'. 31, 33. Μάρκ. ιε'. 21, 22. Λουκ. κγ'. 26, 33.

¹⁴ Ἀριθ. ιε'. 36. Ἑβρ. ιγ'. 12.